

71

SANT JOAN LES FONTS

El Soroll

REVISTA SEMESTRAL
JUNY 2020

**ESPECIAL
COVID-19**

ÍNDEX

— 2 —

Hola!

— 3 —

**Des de la taula
de l'alcaldesa**

— 5 —

Notícies del semestre

— 14 —

Els viatges d'en Quim

— 16 —

Racons

— 18 —

El moti dels Consums (II)

— 20 —

Diari del coronavirus

— 26 —

Raquel Ventura

— 28 —

Escola Castanyer

— 30 —

Doctora Elena Tresserras

— 32 —

Ester Padrés

— 34 —

La junta del CPS

— 36 —

Paquita Montoliu i Roser Serrat

— 38 —

Maria Esquena

— 40 —

Entitats

— 44 —

**Pandèmies de la història
de Sant Joan les Fonts**

— 46 —

Records

Hola!

Des del Ajuntament de Sant Joan Les Fonts i l'equip de redacció de la revista *El Soroll* us volem desitjar que tots vosaltres, les vostres famílies i amics estigueu bé després de la pandèmia que ha sacsejat la vida de tots plegats.

Aquest *Soroll*, com no podria ser d'altra manera, està dedicat principalment a informar-vos sobre l'impacte que ha tingut la Covid-19, com ens ha afectat i què hem fet al municipi en diferents àmbits per encarar-lo. Per això, hi trobareu articles i entrevistes a diverses persones, entitats i grups socials dels nostres nuclis.

També hi trobareu informació sobre la tempesta Glòria del febrer i les habituals seccions de la revista. Perquè poc a poc estem recuperant la normalitat i, malgrat les dificultats i canvis que afrontarem, amb l'esforç, la implicació i la coordinació de tots ens en sortirem, més reforçats i preparats per al futur.

Que tingueu un bon estiu, salut, ànims i força!

SANT JOAN LES FONTS

El Soroll

71

Edició

Xavier Dilmé

Redacció

Jordi Altesa, Anna Escarpanter, Joaquim Ferrer,
Mònica Font, Albert Teixidor, Xavier Valeri i Glam
Comunicació

Disseny

Glam Comunicació
— www.glam.cat

Dipòsit legal

GI-966-90

Impressió

Alzamora Gràfiques
—Tel. 972 40 04 64 - www.alzamora.es

Tiratge

1.700 exemplars

La redacció no es fa responsable de les opinions
expressades en els articles signats.

Nota de la redacció: si algú no rep la revista
puntualment en el seu domicili, si us plau,
poseu-vos en contacte amb nosaltres
al 972 29 00 52

Autora de la fotografia de la portada:
Xavier Dilmé

DES DE LA TAULA DE L'ALCALDESSA

ANNA SERRA
ALCALDESSA
ACCIDENTAL

Benvolguts veïns i veïnes
de Sant Joan les Fonts,

Torneu a tenir a les mans una nova edició de la revista municipal *El Soroll de les Fonts*. Arriba a les vostres llars després de sis mesos que han estat molt complicats i difícils per a tots.

M'agradaria que les primeres línies d'aquesta salutació fossin un record per a les víctimes i tots els afectats per aquesta pandèmia i també per enviar el més sincer condol a familiars i amics que han hagut de passar, a més, el dol en una situació molt complicada.

Afortunadament, durant aquesta etapa hem comptat amb el suport d'un voluntariat que, des de diferents àmbits, s'ha mobilitzat per fer mascaretes o fer la compra per a col·lectius vulnerables, per

posar dos exemples. Un esforç que també cal agrair als treballadors municipals que s'han bolcat en temes com des de l'atenció al ciutadà fins a la neteja i desinfecció d'espais urbans. I, per descomptat, a treballadors dels nostres centres sanitaris que es mereixen un aplaudiment infinit.

Segurament, aquest sentiment d'anar tots a una és una de les lectures més positives que ens deixa aquesta mala època que hem passat. Als majors de 60 anys ja us ho he pogut fer arribar a través de les trucades que hem fet periòdicament per saber si estàveu bé, però aprofito la revista municipal per fer-vos saber que estem al vostre costat i a la vostra disposició.

Per això, a banda de mesures per fer front a les urgències socials, hem treballat un pla de reactivació econòmica que esperem presentar-vos aviat. Malauradament,

per motius aliens a l'equip de govern, aquest seguit d'iniciatives estan parades. Són entorn a 70.000€ que ajudarien a autònoms, comerços, establiments turístics i a les famílies de Sant Joan les Fonts.

Sense cap mena de dubte, la gestió de la pandèmia sumada a la del temporal Glòria a principis d'any ens ha suposat un repte important a nivell municipal. N'hem après lliçons i ens ha fet més àgils per a gestionar el dia a dia de l'Ajuntament.

No voldria acabar aquest escrit sense abans desitjar una ràpida recuperació a la nostra alcaldessa, Maria Vidal, que es troba de baixa mèdica.

Comença un nou període que serà estrany i caldrà no abaixar la guàrdia pel risc de contagi i de rebrots. Malgrat tot, us desitjo un bon estiu a totes i a tots!

Naixements, matrimonis i defuncions

NAIXEMENTS

Frida Miranda Salas	05/12/2019
Laia Ferrés Reixach	22/12/2019
Coral Gutiérrez Molina	10/01/2020
Ariadna Plaza Pareja	14/01/2020
Marc Mendoza Burrueco	18/01/2020
Hulimata Tunkara	28/02/2020
Husmani Sumbundu	26/03/2020
Carlota Arcos Anglada	01/04/2020
Berta Gelabert Díaz	03/04/2020
Bruna Lorite Sánchez	09/05/2020
Luca Manzano Fuentes	21/04/2020
Lia Domínguez Picart	08/05/2020

MATRIMONIS

Estanilaslau Font Vila	23/12/2019
Raquel Espinar Martín	
Luis Michel Mendoza García	13/03/2020
Laura Burrueco Font	

DEFUNCIONS

Desembre

Esteban Comamala Coromina, Segundo Ventolà Dilmé, Francisco Morales Carpio, Sergio López Bayo.

Gener

Miguel Jiménez Díaz, Valentin Comerma Casals, María del Rosario Cobos Sáenz, José Fageda Vila.

Febrer

Encarnación Palomeras Torrent, Plácido Solà Rubio, José Raurell Campulié, Emerenciana Badia Llagostera, Dolores Algaba Cadena, Dolores Martí Codornet, Joaquín Dagas Serra, José Turón Masias.

Març

Josefa López Menacho, Mariano Anglada Pairolo, Eugenio Parrilla López, Marina Vila Bunsó, Ramon Subirana Ros.

Abril

Jaime Guix Plana, Dolores Puig Gelis, Rosa Canal Tubert, Juan Cargol Roca.

Maig

Rosa Masó Expósito, José Moliner Saqués.

TELÈFONS I FORMACIÓ PER A EMERGÈNCIES

Bombers

112

Mossos

112

Emergències mèdiques

061

WhatsApp

621 241 458

Àrea Bàsica de Salut

Sant Joan les Fonts

972 29 08 36

La Canya

972 29 20 89

Desfibril·lador de Sant Joan les Fonts
Plaça Major

Desfibril·lador de la Canya
Entrada de l'Associació Esportiva La Canya

Davant una aturada cardíaca, cal trucar al 112, utilitzar els desfibril·lador i esperar els serveis d'emergència

Ajuntament de Sant Joan les Fonts

972 29 00 52

Descarrega smartvila a Google Play o App Store, busca Sant Joan les Fonts i marca el cor

www.smartvila.cat

NOTÍCIES DEL SEMESTRE

Quina solidària d'Els Colats al Pavelló Poliesportiu

La solidaritat va omplir el Pavelló Poliesportiu de Sant Joan les Fonts el 15 de desembre passat amb motiu de la Quina Solidària organitzada pel grup de joves Els Colats.

Centenars de persones van voler participar en aquest esdeveniment la recaptació del qual, que finalment va ser de 3.629,40 €, es va destinar íntegrament a La Marató de TV3, dedicada en aquesta edició a les malalties minoritàries.

Pere Vila, delegat de la Generalitat a Girona, visita l'Ajuntament

El delegat del Govern de la Generalitat a les comarques gironines, Pere Vila, va fer una visita institucional a l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts el 19 de desembre passat. Durant la trobada, Vila va parlar amb l'alcaldessa, Maria Vidal, i amb el tinent d'alcalde, Josep Molas, sobre diverses qüestions d'actualitat del nostre municipi.

Pere Vila va poder firmar el llibre d'honor de Sant Joan les Fonts i conèixer de primera mà diferents projectes i propostes que són prioritaris per al consistori.

Es lliuren els pre- mis del Concurs de Postals d'Hivern de l'Escola Municipi- pal de Belles Arts

L'Aya el Adila, la Llum Cots, la Júlia Sala i la Residència Torreblanca van ser els guanyadors en les diferents categories del tradicional Concurs de Postals Hivernals, organitzat per l'Escola Municipal de Belles Arts, els premis del qual es van lliurar el 19 de desembre passat. Enguany es van presentar un total de 247 propostes. Els premiats van rebre uns obsequis de part de l'alcaldessa de Sant Joan les Fonts, Maria Vidal, i de la dinamitzadora de l'Escola Municipal de Be-

lles Arts, Raquel López, que consistien en entrades per anar a veure el Gran Circ de Nadal de Girona per a les categories infantils i una targeta regal de 50€ per comprar a la Cooperativa Abacus per les d'adults.

El concurs té una llarga tradició i suma ja 42 edicions. Enhorabona als premiats!

37 joves participen al Fòrum Jove de Sant Joan les Fonts

Un total de 37 joves van participar en aquest esdeveniment que es va celebrar al Centre Sociocultural de Sant Joan les Fonts el 17 de gener passat. La convocatòria, oberta a joves de 12 i 25 anys, tenia com a objectiu recollir propostes per elaborar el Pla Local de Joventut 2020-2023. Per aquest motiu, es va treballar amb una metodologia en grups i es van anar recollint idees i inquietuds sobre els temes que més preocupen al jovent. L'alcaldessa, Maria Vidal, els va agrair la feina i les propostes que serviran per a la redacció d'aquest pla.

L'acte va cloure amb un sopar per a tots els assistents.

Càlida rebuda als Reis Mags a Sant Joan

Ses Majestats els Reis Mags de l'Orient van tenir una càlida rebuda a Sant Joan el 5 de gener passat. La seva agenda va començar a les 6 de la tarda a la residència Torreblanca, on van visitar als més grans del municipi. Posteriorment, en un dels moments més emotius, es van desplaçar al Pont Medieval per seguir cap al monestir romànic, on es van adreçar als assistents, que els van rebre entre aplaudiments i cares d'il·lusió. Després de les paraules de Ses Majestats, la comitiva de la Cavalcada Reial, juntament amb tothom qui els va voler acompanyar es van dirigir al Pavelló, decorat per a l'ocasió. Allà van poder escoltar totes les peticions de nens i nenes per a la nit més màgica de l'any.

L'escriptor Manel Fortis participa en una nova 'Tertúlia entre llibres'

La Biblioteca Francesc Caula de Sant Joan les Fonts va acollir el 23 de gener passat

la segona edició de la 'Tertúlia entre llibres'. L'escriptor i guionista Manel Fortis va acostar als assistents diverses recomanacions i reflexions amb la literatura com a protagonista. Aquesta és una activitat gratuïta pensada per a un públic adult i calia inscriure's prèviament a la mateixa biblioteca, entre les 5 de la tarda i les 8 del vespre, de dilluns a divendres.

La primera tertúlia es va celebrar abans de Nadal amb Neus Verdaguer.

Jornada de portes obertes a l'Escola de Belles Arts

Divendres 24 de gener es va celebrar la jornada de portes obertes de l'Escola Municipal de Belles Arts de Sant Joan les Fonts. Durant la tarda hi van assistir veïns i veïnes del municipi i també persones d'arreu interessades en els cursos que l'EMBA va posar en marxa a partir d'aquest febrer. Els visitants van poder gaudir d'un berenar i van poder conèixer i conversar amb algunes de les professores. Les inscripcions que es van fer el mateix divendres van obtenir un descompte.

El 'Quedem a la Plaça?' estrena el 2020 amb força a la plaça de les Fonts

El primer de febrer es va celebrar a la plaça de les Fonts de Sant Joan el primer 'Quedem a la Plaça?' del 2020. El balanç és molt positiu, tant pel que fa a la assistència de veïns i veïnes com per les propostes recollides i, de nou, per l'actitud proactiva dels assistents.

La primera tinent d'alcaldeessa, Anna Serra, va explicar que s'ha acordat la creació d'un grup de WhatsApp entre regidors i veïns per tal de fer un seguiment de les reformes que es poden fer a la plaça de les Fonts. "Fa 25 anys es va fer un espai per jugar a petanca i la veritat és que ha tingut molt poc ús", va recordar Serra. A través d'aquesta eina s'estableix un diàleg entre el Govern municipal i els veïns sobre com posar al dia l'espai. La regidora va explicar que "seran en tot moment els veïns els qui portin la iniciativa de com volen aquest espai". Serra va recalcar també que "s'ha parlat, de nou, del tema de civisme i els animals de companyia", una problemàtica recurrent en les diferents sessions que s'han fet fins ara.

Amb aquest ja són cinc els 'Quedem a la Plaça?' celebrats als diferents nuclis de Sant Joan les Fonts.

Sant Joan les Fonts amb el turisme sostenible

Dimecres 5 de febrer es va celebrar a la seu del Patronat de Turisme 'Costa Brava Pirineu de Girona' una jornada preparatòria per aconseguir la renovació de la Carta Europa de Turisme Sostenible, que ostenta la Garrotxa en el marc del 2025. Aquest distintiu és peça clau en el model turístic que defensa la comarca i Sant Joan les Fonts és a primera línia en el treball per mantenir aquest distintiu en pro d'un turisme sostenible i respectuós.

Més pisos de lloguer de gestió municipal

Els quatre nous pisos gestionats per l'Ajuntament a les antigues Casernes ja s'han lliurat a menors de 35 anys. Tot plegat va ser possible després de la signatura, la primera setmana de febrer, del darrer contracte de lloguer. L'alcaldeessa i regidora d'Habitatge, Maria Vidal, va recalcar que aquesta és "una aposta que portàvem al programa electoral per tal d'afavorir l'accés dels joves a l'habitatge i que es puguin arrelar a Sant Joan les Fonts".

Endreça a la llera del Fluvià

Durant les primeres setmanes de l'any es van fer diverses actuacions de manteniment ja previstes a la llera del riu Fluvià. Els jardiniers municipals van fer una actuació que afectava a 750 metres del pas d'aquest riu pel terme de Sant Joan les Fonts. La regidora de Promoció Municipal, Anna Serra, va explicar l'actuació "just aigües amunt del Molí Fondo" i que afectava exclusivament a "terrenys de domini públic i hidràulic". Aquests treballs van servir per retirar vegetació que havia anat creixent a les façanes dels edificis adjacents. A banda, es van treure arbres i arbustos i d'altres restes vegetals que havien quedat a la llera del riu. "Esvan treure alguns arbres morts i se'n van talar alguns només en zones on hi ha una excessiva densitat", va subratllar. Els treballs van començar a finals del mes de gener i es van allargar durant el mes de febrer.

L'Ajuntament aposta per les energies renovables en favor de la reducció de la despesa elèctrica

A partir d'una línia de subvencions per a l'ús d'energies renovables que fomentin l'estalvi energètic oberta per la Diputació de Girona, a mitjan febrer, l'Ajuntament

de Sant Joan les Fonts va presentar dos projectes.

El primer feia referència a la instal·lació d'una caldera de biomassa que escalfarà els edificis de l'escola Castanyer i la llar d'infants El Niu. La idea és que la caldera s'ubiqui al parc i s'annexi a la barbacoa existent. D'altra banda, també es va presentar un projecte per a la instal·lació de plaques solars fotovoltaïques per a consum propi a la teulada del Club Esportiu Santjoanenc. En aquest cas, les subvencions per aquest tipus de plaques són de caràcter anual i la idea és anar-s'hi acollint cada any.

Les sol·licituds per aquestes dues actuacions es resoldran en els propers mesos. Així, l'Ajuntament fa una aposta per reduir la despesa en consum elèctric en favor de les energies renovables.

Es recapten més de 700 € per a la investigació del càncer infantil a la Canya

Dissabte 22 de febrer el Centre Cívic la Canya va acollir tot una sèrie d'activitats solidàries amb la investigació científica contra el càncer infantil. La iniciativa, que es va desenvolupar a diferents llocs de Catalunya, va partir de la idea de fer una xocolatada solidària. Amb el suport dels ajuntaments de Sant Joan les Fonts i la Vall de Bianya, es va ampliar amb noves propostes, com ara una *masterclass* de ioga amb Núria Castelló.

Així, al llarg de tot el dia, amb una aportació de 5 euros es va poder prendre xocolata desfeta, coca i farro. En total es van recaptar 733€ per a la recerca.

La deixalleria de Sant Joan deixa de donar servei

La deixalleria de Sant Joan va tancar les seves portes el 6 de març passat. Des d'aleshores, la deixalleria de referència del municipi és la Comarcal, situada a la carretera de les Feixes, s/n d'Olot (la carretera vella de La Canya). A més, per a quantitats petites, us podeu adreçar a la deixalleria mòbil, segons el calendari ja marcat.

El motiu del tancament de la deixalleria de Sant Joan és que no s'ajusta al model del Pla de Gestió de Residus aprovat en Consell d'Alcaldes i també pel mateix Consell Comarcal, en el qual es diu quin són els models de deixalleries. Aquest Pla de Gestió inclou deixalleries controlades i deixalleries mòbils.

El nou canal de WhatsApp, tot un èxit

El canal de WhatsApp, la nova eina de comunicació amb la ciutadania de l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts, compta amb l'aprovació dels seus usuaris des de la seva posada en marxa. A través d'un qüestionari enviat a les més de 230 persones que ja s'hi han donat d'alta, s'ha pogut tenir una valoració d'aquest servei. El 97,4% dels usuaris el recomanarien a altres veïns i un 69,2% el consideren "molt útil".

El regidor de Comunicació i Noves Tecnologies, Xavier Dilmé, ha fet una "valoració positiva" dels primers mesos i ha explicat que "amb aquests resultats s'emprendran millores al canal i en les comunicacions als ciutadans". El canal és una eina totalment gratuïta per al ciutadà. Només cal demanar-ne l'alta enviant un missatge de WhatsApp al 621 24 14 58.

621 241 458

Primera cursa d'orientació a Sant Joan les Fonts

Més de 200 persones van participar el 16 de febrer a la Cursa d'Orientació que es va fer al nostre municipi. La sortida va ser al Prat de Can Miquelet i es va gaudir de molt bon ambient. La cursa estava inclosa en la Lliga Nord d'Orientació 2020.

Trobada anual de Serveis Turístics de Sant Joan les Fonts

Un any més, a principis de març es va celebrar la reunió amb els serveis turístics municipals actius a Sant Joan les Fonts. La trobada ha comptat amb la participació del sector de l'hostaleria, allotjaments i serveis turístics. Es van explicar els horaris de l'Oficina de Turisme, l'estat de les rutes després del temporal Glòria i les accions que s'han dut a terme per a arreglar-les. A més, es va treballar amb diferents idees de col·laboració amb la voluntat de que prosperin en un futur.

Reunions informatives sobre residus

El Casal Cívic de la Canya va ser l'escenari el 2 de març passat de la primera reunió informativa sobre la gestió de residus i el model de recollida selectiva per al futur de Sant Joan les Fonts, a les quals van assistir una colla de veïns interessats en aquest tema.

Les reunions es van repetir el mateix dia a Sant Joan i l'endemà a Begudà.

Sant Joan les Fonts celebra el 8M posant llum a 'Dones Amagades'

Tres dones de Sant Joan les Fonts van ser les protagonistes del Dia de la Dona, que se celebra cada 8 de març. L'acte va tenir lloc al Castell de Juvinyà amb la presència de Fanny Sánchez (La Canya), Maria Creswell (Begudà) i Nuri Coderch (Sant Joan). També hi va assistir Fina Surina, delegada de l'Institut Català de les Dones a Girona.

El format de l'acte, en rotllana, va resultar molt còmode i va agradar molt als assistents que van comentat que estaria bé utilitzar-lo per a altres trobades, amb temàtiques diferents, perquè a partir d'unes pinzellades es va establir un debat molt interessant entre les protagonistes de la xerrada i el públic. L'esdeveniment va acabar amb un tastet per a tots els assistents, a càrrec de les Àvies Remeieres del Parc de Pedra Tosca.

Petits i grans gaudeixen del Carnaval de Sant Joan les Fonts

Dissabte 7 de març va tenir lloc la celebració del Carnaval, una tradició arrelada i que aquest any ha comptat amb un Carnaval Infantil, un altre per a adults i dos àpats (un dinar i sopar) per a colles. Al Carnaval Infantil van assistir el Rei i la Reina Carnestoltes i l'Hereu i la Pubilla de Sant Joan i van poder gaudir de l'actuació dels 'Dum, dum, dum' amb la seva tamborada. La mainada va poder ballar i fer-se fotos en el *photocall* que s'havia instal·lat

al Prat de Can Miquelet. Finalment, cap a la 1 del migdia, es va donar a conèixer el nom del Rei i la Reina infantil de Sant Joan les Fonts després que el jurat format pel Rei i la Reina Carnestoltes, l'Hereu i la Pubilla de Sant Joan i la directora de l'Escola de Belles Arts haguessin deliberat: la Thaïs Casals, vestida d'Índia, va ser coronada Reina infantil, mentre que en Genís Juvinyà, disfressat de hippie dels 70, va ser escollit Rei.

Sant Joan les Fonts tanca el 2019 amb un superàvit superior als 317.000 €

El ple de l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts, celebrat el 10 de març, va donar compte del tancament de la liquidació del pressupost municipal de l'exercici 2019.

Segons va informar el regidor d'Hisenda, Carles Grèbol, els números es van tancar amb un saldo positiu de 317.596,69 €.

La sessió també va aprovar modificacions de crèdit que serviran per fer fronts a diferents temes, com ara els desperfectes del temporal Glòria. En la resta de punts, es va destacar la convocatòria de l'elecció del jutge o jutgessa de pau substitut o la modificació de l'ordenança que regula les tarifes de la llar d'infants municipal 'El Niu'.

Es reordenen dues àrees de recollida de residus

A principis de maig van començar les obres de reordenació de les àrees de recollida d'Aiguaneira i Sant Cosme i Begudà. Els espais compten amb contenidors de vidre, fracció orgànica, envasos, paper i cartró i rebuig, tancats amb clau.

Un cop es va donar per acabada l'obra, l'Ajuntament va contactar amb els propietaris de la zona per tal de fer efectiu el lliurament de claus que els permet tenir

accés a les àrees de recollida. Com ja es va explicar als veïns, l'objectiu d'aquesta mesura era acabar amb l'abocament incontrolat de residus de tota mena de persones alienes al veïnat.

Sant Joan les Fonts celebra una sessió plenària marcada per l'excepcionalitat

Dilluns, 15 de juny es va celebrar a Sant Joan les Fonts un Ple del Govern Municipal marcat per l'excepcionalitat.

En primer lloc, perquè es va celebrar en un espai diferent de la Sala de Plens del consistori. El Centre Sociocultural va ser el recinte escollit per garantir les distàncies de seguretat davant la Covid-19 entre els diferents membres de la Corporació Municipal i el públic assistent, que va ocupar les grades d'aquest equipament municipal.

En segon lloc, el ple també va estar marcat per l'absència de l'alcalde de Sant Joan les Fonts, Maria Vidal. Vidal es troba de baixa mèdica. En la seva absència, la sessió plenària va ser presidida per l'alcalde accidental Anna Serra, primera tinent d'alcalde de Vidal i número dos de la llista de Junts per Catalunya al municipi en les eleccions celebrades l'any passat.

QÜESTIONARI PARTICIPATIU ZONA DE BARBACOES DE SANT JOAN LES FONTS

Des de l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts us volem consultar què fer amb les zones de barbacoes que tenim al nostre municipi. Aquests espais es van concebre per donar un servei més als nostres vilatans, però aquesta bona voluntat s'ha convertit en un veritable problema, sobretot per l'incivisme. Aquests actes provoquen despeses que repercuteixen a tot els veïns.

Per tot això, volem la vostra opinió al respecte. Participar-hi és molt senzill. Ho podeu fer a través d'aquest codi QR o bé emplenar aquesta butlleta i lliurar-la a l'Ajuntament.

Esperem les vostres opinions o suggeriments!

L'equip de Govern

☐ Tornar a fer la inversió per a la reparació i deixar-les obertes.

☐ Realitzar un tancament amb pany i portes.

Això comportaria llogar l'espai (gratuït per als residents al municipi), deixar fiança (tothom) i controlar qui en fa ús.

☐ Tancament de les instal·lacions i desmuntatge de les mateixes.

Comentaris

Nom i cognoms

Adreça electrònica

COMPRA A CASA, FES POBLE!

Mantens els llocs
de treball local i
fas poble

Et coneixen i reps
un tracte
personalitzat

Gaudeixes de
productes
artesans i de
qualitat

Ajudes a fer una
comunitat més
sostenible

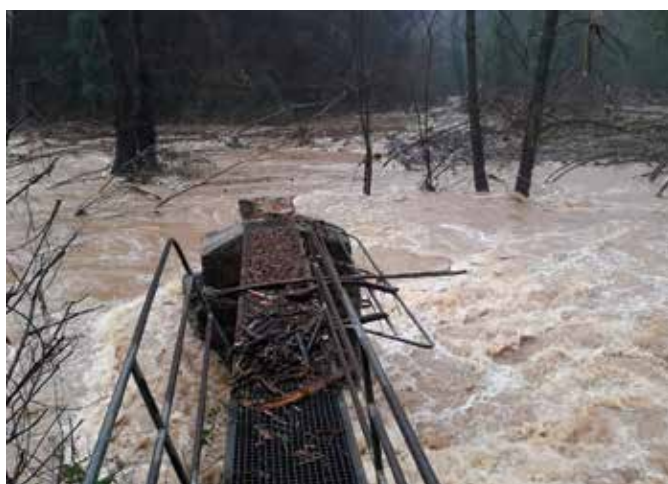

Són propers i
estalvies temps
i combustible

Fas un Sant Joan
les Fonts més
atractiu a la
comarca

El temporal Glòria provoca danys a Sant Joan les Fonts valorats en més de 200.000 €

A part dels danys en béns, tant públics com privats, es van produir nombrosos talls de subministraments i alteracions de la mobilitat

La quantitat d'aigua acumulada a Sant Joan les Fonts durant el temporal Glòria, que va afectar tot Catalunya entre el 21 i el 23 de gener, va provocar un augment sobtat dels rius i rieres del municipi, que es van desbordar i es van produir importants danys en les infraestructures municipals, quantificats en 204.187,50 €.

Així, es van veure afectats nombrosos camins, tant pel que fa al paviment com al trencaigües, i s'hauran de reparar algun dels passallisos. També s'hi van haver de fer actuacions amb caràcter d'urgència per poder garantir el pas dels vehicles, sobretot per als vilatans que els han d'utilitzar diàriament.

La cobertura del temporal per part de l'Ajuntament va ser immediata: es va portar màquines a tots els nuclis i es va dur a terme un seguiment intensiu. També es va informar de totes les incidències als veïns per garantir la mobilitat a Sant Joan les Fonts, La Canya i Begudà.

A més, cal destacar l'excel·lent coordinació entre municipis, a través del SIGMA i el Consell Comarcal de la Garrotxa, per dur a terme accions amb l'objectiu de minimitzar els efectes de la llevantada.

Nombrosos danys materials

Els tècnics municipals ja han elaborat una memòria valorada que ha avaluat els danys ocasionats per la tempesta, entre els que destaquen les esllavissades i els desperfectes en diferents camins: camí de la Cadamont, camí de Vivers a Palou, carretera de la Sebastiana, carretera d'Aiguaneagra, camí de Mont-Ros, camí de de Santaló, camí de Palou de Begudà i camí de Rumberga. Es tracta sobretot de camins de muntanya que travessen rius o rieres. En la majoria, els trencaigües no van ser capaços d'engolir l'aigua i es van produir nombrosos desperfectes i en molts casos esllavissades, que es van haver de retirar, conjuntament amb moltes branques i arbres caiguts.

Els passallisos també van resultar molt afectats, com ara el de la Cadamont, de les Funoses, la carretera de Mont-Ros, pont de Palou de Begudà, passallís de Rumberga i passallís de Vivers. La majoria van quedar col·lapsats de material, roques

i vegetació i es van haver de netejar. El paviment també va quedar malmès.

El pont de vianants de la Sebastiana, que travessava el riu Fluvià, va desaparèixer i s'haurà de reconstruir en la seva totalitat.

Zones turístiques afectades

Dues de les zones més representatives del municipi, com la zona dels Blisters i la ruta de les Tres Colades van patir danys importants, i caldran reparacions importants per deixar la zona apta per rebre visites.

La zona dels Blisters és espai geològic monumental inèdit a l'Europa continental, ja que aquestes formacions tan sols es poden veure a les illes d'Irlanda o Lanzarote. Fa un parell d'anys es van netejar les cingleres i es van millorar els accessos per a vianants i l'espai del mirador, a part d'adequar un espai per al públic que visitava les colades. Aquestes actuacions van configurar un espai científic, pedagògic i turístic més accessible i visible, que s'haurà de recuperar.

En el cas de la ruta de les Tres Colades, també cal recuperar tot l'itinerari que porta fins a la zona de les cingleres, que va quedar ple de vegetació i material del riu. A part, s'hauran de recol·locar les pedres de grans dimensions que faciliten travessar la riera del Riudaura.

Per dur a terme aquestes actuacions, l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts ha demanat diferents subvencions a les administracions públiques, que estan pendents de resolució.

Consell d'Alcaldes amb representació de la Generalitat i la Diputació per avaluar els danys del Glòria a la Garrotxa

El 5 de febrer es va celebrar un Consell d'Alcaldes amb la presència del delegat del Govern de la Generalitat a Girona, Pere Vila, i del president de la Diputació de Girona, Miquel Noguer, per fer valoració dels efectes del temporal Glòria, es van quantificar provisionalment en dos milions i mig d'euros. En l'acte, que va tenir lloc al Consell Comarcal de la Garrotxa, es va explicar el procediment d'ajuts als municipis d'aquestes dues administracions.

A la reunió també hi va participar el responsable de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) a Girona, Àlex Rocas, que va explicar que l'organisme assumirà íntegrament les reparacions relatives a la neteja del material vegetal mort a les lleres i els desperfectes d'infraestructures de sanejament i d'abastament en alta. D'altra banda, el director territorial del Departament d'Empresa i Coneixement a Girona, Josep Polanco, va explicar als alcaldes la intenció de la Generalitat de trametre un escrit de queixa a Fecsa Endesa i a Red Eléctrica amb totes les afectacions en el subministrament elèctric patides pels municipis a causa de la llevantada.

ELS VIATGES D'EN QUIM
PER JOAQUIM FERRER

La Patagònia xileno-argentina

El relat del meu darrer viatge per la part més austral del continent sud-americà

A la Patagònia xilena hi ha una de les grans carreteres del món: la Carretera Austral, “abrupta, vertiginosa, gairebé agressiva; asfaltada per moments, de grava, terra i fang en una gran part. Com un animal nocturn, llisca entre fiords i glaceres, volcans i serralades, llacs amb complex d’oceà i rius tan blaus que competirien amb qualsevol platja de Filipines”.

Comença la ciutat de Puerto Montt i acaba al poble de Villa O’Higgins, 1.240 km al sud. Hom es troba amb la dificultat que, en arribar a Villa O’Higgins, s’acaba la carretera i no hi ha cap més opció que recular uns 300 km per trobar el primer pas habilitat per travessar la frontera argentina, així que vam decidir llogar el vehicle a Puerto Montt i tornar-lo al mateix lloc, i com també volíem visitar la part sud de la Patagònia, vam volar de Puerto Montt a Punta Arenas i, des d’allà, llogar un altre vehicle per recórrer els diferents parcs nacionals.

Aquest és el viatge que vam fer el mes de gener passat, amb els meus cunyats, en Felip (germà de la Gloria) i l’Eva, i una parella d’amics de Roses.

Després de diferents vols, vam arribar a Puerto Montt, vam recollir una furgoneta de 9 places i ens van dirigir a la ciutat propera de Puerto Varas.

Una de les excursions boniques de la zona és l’anomenada *Cruce de los lagos an-*

dinos, que va de Puerto Montt (Xile) fins a San Carlos de Bariloche (Argentina). Jo la coneixia prou bé, però no volia marxar sense que els meus acompanyants poguessin fer-ne un bon tast, així que vam visitar els *Salto del Petrohué*, precioses cascades de color verd al costat del llac Esmeralda o de Tots els Sants. Allà vam navegar per admirar el volcà Osorno i altres pics dels Andes.

Vam sortir de Puerto Montt cap al sud. La Carretera Austral és bimodal, ja que una part del seu recorregut s’ha de fer en ferries. Així que, a uns 50 km ja vam travessar en vaixell el fiord Reloncaví, per arribar a Hornopirén, on vam agafar un nou ferry i vam navegar unes 4 hores pel fiord Comau, tot envoltat d’unes grans muntanyes, amb glaceres a les parts més altes. Aquell dia encara vam agafar un últim ferry que travessa el fiord Largo.

Vam parar a Chaitén, on el maig de 2008, l’erupció del volcà del mateix nom va provocar l’evacuació de tots els habitants de la capital comunal, que pràcticament es va convertir en un poble fantasma. Tot i que quan hi vam passar encara que s’hi veia alguna ferida, ja estava molt reconstruïda.

Vam anar seguint la carretera, amb la grata sorpresa que hi ha molts més trams asfaltats dels que esperàvem. Tot a cau-

sa de l’augment del turisme, que reporta vida en aquestes poblacions tan remotes de Xile. Conduíem envoltats de muntanyes, llacs i rius d’aigües d’un color blavós molt bonic. A la població de Puyuhuapi, on vam dormir, celebraven el carnaval i vam anar a veure l’espectacle. Com anècdota us diré que els organitzadors feien un concurs de vestits i en veure’ns estrangers, van demanar a les senyores si volien fer de jurat. I així ho varen fer!

L’endemà vàrem trobar a pocs kilòmetres l’entrada del Parc Nacional Queulat, on després d’una caminada de 90 minuts, vam arribar a la glacera *El Ventisquero Colgante*, una de les meravelles naturals d’aquest recorregut. Es tracta d’una glacera que queda penjada entre muntanyes, amb uns grans salts d’aigua que queien davant nostre.

De nou a la carretera, que té un trànsit gairebé nul, trobàvem alguns ciclistes de llarg recorregut, tots ells amb les bicicletes carregades al màxim. En una de les parades per veure un riu cabalós i molt bonic, hi vam trobar una parella d’aquests ciclistes, amb qui vàrem conversar una bona estona. Resulta que eren un francès i una colombiana, que venien de Colòmbia en bici amb la intenció d’arribar a Ushuaia (Argentina), l’anomenada “ciutat més austral del món”, i retornar cap a Colòmbia: uns 14.000 km pedalant!!!

Vam arribar a Puerto Chacabuco, on vam passar un parell de dies per fer un tour que teníem reservat pel Parc Nacional Laguna de San Rafael. L'excursió és llarga, però espectacular. Jo l'havia fet l'any 1993 i hi volia portar els acompanyants.

A primera hora del matí vam sortir amb un catamarà molt modern i ràpid i després de navegar 4 hores per tot un seguit de canals i fiords, vam arribar a un llac amb la impressionant glacera. El catamarà va tirar l'ancora molt a prop i en petites embarcacions ens vam acostar a tocar del gel, tot navegant al costat d'uns icebergs molt bonics i fent un whisky amb gel mil·lenari de la glacera.

Ens van ensenyar unes marques que anaven fent a la muntanya cada pocs anys per marcar on arribava el gel i així poder veure el retrocés de la glacera. Vaig veure la marca de la meua estada el 1993 i vaig quedar estorat de la reculada que havia fet.

Després de tornar a Puerto Chacabuco, vam continuar el camí en direcció a Puerto Río Tranquilo, on haviem de deixar la Carretera Austral per travessar cap a l'Argentina. Allà teníem intenció de visitar el bonic llac General Carrera, on s'hi troben les estranyes formacions anomenades *capelles de marbre*, però no hi vam arribar, ja que vaig telefonar a una empresa de turisme per llogar una barqueta i poder-les visitar i em varen dir que per culpa dels forts vents, el port feia dos dies que estava tancat i no podia sortir cap em-

barcació. Així que vam decidir anar cap a Balmaceda i, a través del Paso Internacional Huemules, entrar a l'Argentina per la província de Santa Cruz, per dirigir-nos cap a San Carlos de Bariloche.

**HI HA DUES PATAGÒNIES:
UNA —L'ARGENTINA—
ÉS PLANA, ÀRIDA,
GAIREBÉ INFINITA.
L'ALTRA —LA XILENA—
ÉS VIOLENTA, DENTADA
I PLENA DE VIDA.**

Fets els tràmits fronterers, que he de dir que en aquests països i quan s'hi va en cotxe són molt meticulosos i llargs, vam agafar una carretera de *ripio* (grava compactada) d'uns 100 km per anar a trobar la carretera nacional 40 (que ja vaig descriure en un altre número d'aquesta revista), bona i asfaltada, per endinsar-nos en la Patagònia argentina. El paisatge dels següents 400 km, fins a la ciutat d'Esquel, és totalment monòton i pla, amb moltes ovelles i fauna de la regió: nyandús i guanacs.

A mitja tarda vam arribar a la població de Trevelin, on vam veure una gran multitud de gent amb vestits típics. Ens hi vam acostar i vam veure un gran cartell que deia *Campo de Jineteada Malacara*.

Resulta que celebraven una gran festa gautxa, que dura tres dies i en la qual fan competicions tipus *rodeo*. Ens hi vam quedar unes hores i va ser ben entretingut veure com munten en cavalls encara per domar i comproven el temps que aguanten a la muntura.

L'endemà, en ruta cap a San Carlos de Bariloche, vam deixar les estepes i tornàvem a estar prop de les muntanyes. Ens vam decidir a fer un desviament i així entrar al Parc Nacional Los Alerces, amb molts arbres, rius i uns llacs molt bonics.

Tot seguit vam arribar a San Carlos de Bariloche, situada dins del Parc Nacional Nahuel Huapi i a la ribera sud del llac del mateix nom, d'origen glacial, de 550 km² de superfície i ubicat a uns 700 m., on hi vam estar 3 dies. Les seves aigües, d'un intens color blau, les seves illes i el paisatge que l'envolta el converteixen en un dels llocs més atractius del sud argentí. Els paisatges d'aquesta zona ens transporten a Suïssa, fins i tot pel tipus d'edificacions que hi anàvem trobant.

Vam anar a veure el *Cerro Tronador*, un volcà inactiu que es troba a la frontera entre Xile i Argentina, a uns 70 km de Bariloche. Separa dos parcs nacionals: el Vicente Pérez Rosales a la província de Llanquihue (Xile), i el Nahuel Huapi, a Río Negro (Argentina). Hi ha un mirador per veure el *Ventisquero Negro*, que es diu així perquè la glacera, al llarg del seu recorregut, incorpora sediments que li donen un color fosc característic i el diferencia d'altres glaceres, que són normalment d'un color blanc immaculat.

El camí va vorejant el llac Masecardi o de los Siete Colores, amb unes vistes impressionants. També vàrem veure la *Cascada de los Alerces*, primer salt important del riu Manso, a través d'un sender ben demarcat.

I tot tornant cap a Puerto Montt, vam passar per la població de Villa Angostura, on vam veure els llacs del voltant (Correntoso, Espejo, Traful, etc.), que són una altra meravella. Vam entrar a Xile pel pas fronterer Cardenal Antonio Samoré i a Puerto Montt vàrem deixar el cotxe i vàrem emprendre vol cap a Punta Arenas, excursió que explicaré en el pròxim número.

Espero us hagi agradat!

Cases del barri de la
Roureda a la Canya

RACONS

PER ALBERT TEIXIDOR CLOTA

La construcció del barri de Cisteller de Sant Joan i de la Roureda de la Canya

L'autor recorda com es van construir aquestes cases del municipi,
obra de l'arquitecte santjoanenc Josep Maria Pla Torras,
desaparegut el mes de febrer passat

L'arquitecte Josep Maria Pla Torras va néixer a Sant Joan les Fonts l'any 1933, tot i que al llarg de la seva vida va viure a Girona. La seva mare estava emparentada amb la família Torras, propietaris de les fàbriques papereres de l'Obra i el Moli Fondo.

Jo vaig néixer un any abans i vaig començar a treballar a l'Obra quan en tenia 13, prop de 14, així que el veia quan, per vacances, venien a Sant Joan.

Varen anar passant els anys i un bon dia, l'any 1960, es va personar al poble amb l'alcalde per fer promoció d'unes cases unifamiliars que volia construir als terrenys de l'antic camp de futbol, i allà mateix inscriví els interessats.

La meva esposa i jo, casats un any abans, vàrem anar-hi, però en aquell moment no vàrem veure la possibilitat apuntar-nos. En aquella època vivíem a la planta baixa de "Ca l'Esquirolet", avui Oficina de Turisme, i hi estàvem molt confortables.

Mentre finalitzaven les obres d'aquestes cases, el Sr. Pla Torras va presentar al poble un nou pla molt ambiciós que es podria promoure a través de la Cooperativa de Consum de Sant Joan, que com a tal podria funcionar també com a cooperativa per a l'habitatge, i a través de la qual, en aquells anys, es podien fer habitatges socials amb subvencions i facilitats.

Jo era llavors a la junta de la Cooperativa i ens va convèncer per tirar endavant una innovadora construcció de cases de planta baixa amb jardí i un espai lateral per a un garatge. La seva idea era construir-les al Pla de Cisteller, que era molt a prop del poble i tenia una superfície molt gran.

Amb l'ajuda del l'alcalde, el Sr. Jaume Coderch, i amb la seguretat que serien aprovades pel Departament de l'Habitatge de Girona amb una subvenció de 30.000 pessetes i el crèdit assegurat per Caixa de Girona, es va contractar a un advocat d'Olot, el Sr. Joan Vilà, que va tramitar l'oficialitat. Així, de manera immediata, es va negociar amb el Sr. Francesc Caula, propietari del terreny, que davant dels plans presentats els va vendre.

Coneguda la ubicació i l'extensió, l'arquitecte va estudiar i presentar un pla per

a tota la urbanització, amb cases grans i petites i uns blocs de 2-3 plantes.

També va presentar un pressupost unitari per casa i pis, i es van començar a inscriure's tots aquells que hi estaven interessats. No va costar gens omplir tota la capacitat de les cases i els blocs es van fer expressament per a la fabrica Torras i La Sebastiana.

La proposta que més recordo era per a una casa gran, de 90 m², que era el topall autoritzat i tenia 3 habitacions, bany, cuina, menjador, rebedor, terreny d'uns 3 metres d'ample per fer-hi un garatge i, a més, un tros de jardí.

El pressupost va ser de 240.000 pessetes, 30.000 d'aportació, 30.000 de subvenció i les 180.000 pessetes restants, de crèdit a llarg termini.

Mentrestant, es van buscar els possibles constructors, fusters, electricistes, lampistes i pintors que s'adaptessin als pressupostos. Així que les obres van començar l'any 1963 i es van acabar pels volts de 1968.

Les cases es varen sortejar durant la construcció. Eren més de 70 (pisos a part) i el dia del sorteig no va ser fàcil.

Durant l'obra, entrebancs i discussions no en varen faltar entre la Junta, ben avinguda, i els diferents contractistes, i quan ja més tard tothom va saber quina era la seva casa, hi van haver reclamacions per tots cantons, a vegades amb raó i d'altres no tant.

Tot es discutia en reunions, normalment quinzennals, entre la Junta, l'arquitecte, l'aparellador, el sr. Fraguell, i l'advocat, el sr. Vilà. No eren reunions fàcils, que es feien per avançar i resoldre temes.

És clar que han passat molts anys i les circumstàncies han fet que avui, febrer de 2020, ja no hi són ni l'arquitecte, ni l'advocat ni l'aparellador. L'únic que resta de la Junta soc jo i faig aquest escrit per recordar a tots els que hi varen prendre part.

Una vegada, les cases es van acabar, teníem els carrers de terra i una fossa sèptica cada dues cases. L'únic que hi havia era la conducció de l'aigua soterrada i la llum aèria amb un post a cada parcel·la.

Havien sobrat alguns diners del pressupost i s'havien que retornar a cada propietari, però vàrem voler acabar la

urbanització amb enllumenat als carrers, desaigües en lloc de fosses, voreres i carrers asfaltats. Es va votar sabent el que costaria, amb un pressupost de l'empresa Agustí Masoliver de Banyoles, que es va acceptar i vàrem tenir un acabament absolut de tot el pla.

Com que hi havia demanda, es va construir una segona promoció amb blocs allà mateix, al costat de la caserna de la Guardia Civil, tot i que no recordo quines eren les condicions. Eren uns 40 habitatges que es van fer tot seguit, amb el mateix pla d'habitatge social. Només recordo que la construcció va ser força complicada.

Després de tot això, a instància del mateix alcalde i amb l'interès del mateix arquitecte, el sr. Pla Torras, es va voler fer el mateix a la Canya, i es va negociar el terreny de La Roureda amb l'amo de la "Masia Cabrafiga", que va vendre i va posar la condició que es destinés una petita part del pressupost a la construcció de l'església de la Canya, dissenyada també pel sr. Pla.

Per proximitat, es va incorporar com a membre de la Junta el sr. Reixach, "en Nofre" de la Canya, una persona molt agradable en el tracte, bon venedor, que va morir sent encara molt jove.

La urbanització va tirar endavant i jo me'n recordo molt menys perquè abans d'acabar-se, sobre l'any 1970, vaig anar-me'n a treballar fora del poble i vaig quedar més desconnectat.

En aquells anys, podríem dir que el promotor de tot va ser el sr. Josep Maria Pla Torras, que va saber gestionar els mitjans oficials a Girona, que era una persona molt agradable, sabia bé allò que volia i valorava els companys. L'alcalde Jaume Coderch va donar en tot moment suport a tot el pla, a l'advocat per treure els embolics que anaven sortint, que no eren pocs i, per descomptat, a tots els companys de la Junta de la Cooperativa de Sant Joan.

Així és com ho vaig viure de forma directa, i ara que l'arquitecte i amic Josep Maria ha fet el traspàs, per la meua part pretenc donar-li un senzill homenatge com a fill del poble i contemporani meu.

I no puc deixar de valorar tots els companys de la Junta de la qual jo era el més jove.

HISTÒRIA
PER XAVIER VALERI

El motí dels Consums de Sant Joan les Fonts (II part)

El 27 de novembre, l'alcalde, Ferran Domènech Mulleras, va adreçar-se a *El Eco de la Montaña* per queixar-se de l'escrit i convidar la redacció a una reunió entre Ajuntament i veïns, en la qual l'Ajuntament plantejaria la difícil situació econòmica per la qual passava. Un número després

la revista va desaconsellar l'alcalde de posar un administrador i quatre vigilants pel control dels consums. Un lector anònim va reptar el director del setmanari a publicar les contribucions per consums imposades a Joan Capdevila (amo de la Reformada); Rita Morat, vídua de Joaquim Casadevall i

veïna d'Olot (propietària de la Sebastiana); Isidre Torras, els nebots Torras i la vídua Torras (fabricants de paper) i Joan Deu (propietari de la muntanya de la Cau). Li van contestar que coneixien les càrregues i que eren més justes del que es pensava el lector anònim, però no les van publicar.

Grup d'obriers de Sant Joan les Fonts davant de l'Estada Juvinyà, que a l'època estava voltat de tallers i petites fàbriques (còpia d'un original d'Enriqueta Galceran).

El 8 de gener de 1893, tres persones es van passejar a altes hores de la nit tot fent una paròdia del viàtic. Dos feien d'escolans i un altre de capellà amb el viàtic. Buscaven una casa per donar l'extremunció a algú. Semblava més una amenaça que una broma. La gent més catòlica va demanar que el rector, Bartomeu Buch, denunciés els fets (*El Eco de la Montaña*, 8-1-1893). Mossèn Bartomeu feia uns cinc anys que era el rector de Sant Joan i en feia dos que havia començat l'església nova. En aquell moment era molt actiu.

El 26 de gener de 1893, van fer un ple en el qual van acordar demanar l'establiment d'una caserna de la Guàrdia Civil al poble. El motiu: "Per la freqüència en la qual es menysprea el prestigi de l'autoritat per la falta de la força pública"⁸.

El 16 de febrer, l'alcalde Ferran Domènech va dir al ple que necessitava trobar un mitjà per poder recaptar els consums perquè ningú ignorava els tumults i algarades que havia provocat el mitjà d'administració municipal aprovat per la superioritat i de la impossibilitat en la qual es trobava el municipi de percebre quantitat alguna. Van derogar l'acord que establia el cobrament de l'impost per administració municipal i en el seu lloc van acordar fer un repartiment veïnal i nomenar una junta per fer els cobraments⁹. Van proposar una junta formada per Ignasi Martí, Jaume Ginjaume (era fuster i havia estat alcalde el 1888), Esteve Oriol (celler i venda de begudes gasoses), Joan Farrés (venia begudes gasoses), Miquel Rius, Salvador Torras Domènech (director de la fàbrica Torras i futur president de la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Girona), Pere Mulera i Capdevila (propietari), Josep Janer i Narcís Trilla Prat (gran propietari forestal amb propietats a l'Alta Garrotxa i la Vall de Camprodon).

L'11 de maig de 1893 van fer un ple amb l'objectiu d'aprovar fer un sorteig per escollir els membres de la junta que havia d'adoptar mesures per fer efectiu l'impost dels consums. Els escollits van ser Ramon Oriol, Joan Caula Mulleras, Pere Masdemont, Joan Sala, Ignasi Martí, Narcís Trilla, Salvador Torras Domènech,

Miquel Puig i Esteve Oriol. Ramon Oriol era un fabricant de paper que tenia la fàbrica de paper al costat del pont medieval; Joan Caula era l'hereu del mas Caula i un dels principals contribuents del poble (era germà d'en Pere Caula que uns anys després seria el pare de l'historiador Francesc Caula); Pere Masdemont tenia una botiga de comestibles. L'alcalde era Ferran Domènech Mulleras.

El 4 d'agost de 1893, va tenir lloc un ple extraordinari. Va assistir-hi Joan Giró, un agent de la Diputació que va llegir una carta del president, que deia que l'Ajuntament devia 10.684 pessetes i 83 cèntims a la Diputació Provincial. Va avisar que si no pagaven, la Diputació embargaria els responsables per via executiva. L'Ajuntament va plantejar que no disposava de la quantitat total i van acordar que abans del dia 20 d'agost ingressarien 2 trimestres. Van signar l'acta l'alcalde, Ferran Domènech; els regidors Josep Castellet (director de la Sebastiana), Pere Hostalnou (botiguer), Baudili Benet i Jaume Simon.

El 7 d'agost de 1893 van fer un altre ple extraordinari. La sessió era per donar possessió de l'arrendament de les espècies subjectes a l'impost de consums a Jaume Coll Corcoy, del primer de juliol d'aquell any fins al 30 de juny de l'any vinent. Corcoy va dir que estava disposat a acceptar mentre se li descomptés del tipus total de la licitació el 12%, per motiu del temps transcorregut des que havia de prendre possessió (el primer de juliol). Van reconèixer la justícia de la petició i el regidor Josep Castellet va plantejar que el reglament no era gaire explícit sobre la demanda de Corcoy per saber si l'Ajuntament podia modificar les tarifes i que per això es podia donar la possessió

VAN DEROGAR L'ACORD QUE ESTABLIA EL COBRAMENT DE L'IMPOST PER ADMINISTRACIÓ MUNICIPAL I EN EL SEU LLOC VAN ACORDAR FER UN REPARTIMENT VEÏNAL I NOMENAR UNA JUNTA PER FER ELS COBRAMENTS.

de la concessió amb la rebaixa demanada per valor de 7.811 pessetes. Van acordar donar la concessió i van establir els límits per controlar l'entrada d'aliments al poble. Nucli: veïnat de Rossinyol- fàbrica de Torras, germans, Domènech i Peracaula. Radi: Canya de Baix, mas Cabrafiga, Biel, Serrat de Baix, Estrada, Casademont, Barrabam, Colom, Masvilar, Mitjavila, Torre del Fang, Barrancot, Corominas, Soler i can Molas.

Van establir que les espècies que no fossin verificades per les vies de trànsit es considerarien fraudulent. Van considerar vies de trànsit la carretera del Bach de can Bo, la que del pont de Sant Joan va a la Canya de Baix (can Ventolà i les cases de la vora del riu) i la carretera de les Funoses. Van acordar establir dins del poble una casa de recaptació (fielato) que estaria oberta del l'alba fins a la nit. Van establir que calia declarar els animals sacrificats per consum dins dels límits del nucli i el radi i precisa que no existeix escorxador públic. Van acordar els preus. Van signar: l'alcalde: Ferran Domènech. Els regidors eren Josep Castellet, Pere Hostalnou, Joan Simón (feia paper al molí Pla, a Rossinyol), Baudili Benet i Esteve Coderch (havia estat secretari provisional de l'Ajuntament), i el concessionari, Jaume Coll. El 7 de setembre van canviar el recaptador. El 30 d'octubre del 1893, l'Ajuntament va aprovar una factura de 254 pessetes per sis gorres i distintius per als vigilants, per una tercerola i un revòlver amb municions i per comissions. El primer de gener de 1894, va entrar un nou ajuntament format per Senen Masoliver Bagó (botiguer i transportista), Gil Torres Soler (cap de família i jurat popular), Josep Junquera i Enric Cabrafiga Liurella (un gran propietari de Capsec i Sant Joan). Josep Jutglar (un gran propietari) va ser escollit nou alcalde. Ferran Domènech Mulleras va continuar com a regidor. El 18 de gener de 1894, el nou ajuntament va dissoldre la comissió especial de consums i arbitris i en va fer una de nova només amb regidors. L'impost de consums considerat la lacra de les classes baixes va ser abolit el 1911.

⁸ ACGAX140-190-T2-16

⁹ ACGAX140-190-T2-17

Anuario del Comercio de la Magistratura y de la Administración. Madrid-1894. Bailly-Baillière e Hijos.

DIARI DEL CORONA VIRUS

El nou funcionament de l'Ajuntament

Després de la declaració de l'estat d'alarma i el confinament derivat, l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts va modificar la seva operativa i organització interna a partir de les recomanacions de les autoritats sanitàries. Així, es va restringir l'atenció al pú-

blic al registre de documents, per la qual no calia forçosament la via presencial. Aquest tràmit es podia fer mitjançant el web municipal, sempre que es tinguessin els mecanismes, i també es va habilitar la possibilitat de fer-ho per correu electrònic (ajuntament@santjoanlesfonts.cat), a través del qual s'informava que els tràmits començaven el seu curs.

A més, del 13 al 26 de març es van declarar dies no hàbils com a còmput de terminis de procediments administratius.

Acord per flexibilitzar el pagament d'impostos i taxes municipals

La Junta de Govern Local de Sant Joan les Fonts va aprovar el 24 de març un paquet de mesures per tal de flexibilitzar el pagament d'impostos i taxes municipals.

Per exemple, l'impost de vehicles es va ajornar vuit mesos i es cobrarà al mes d'octubre.

A més, les taxes de la llar d'infants El Niu i de l'Escola Municipal de Belles Arts es van reduir proporcionalment segons els dies lectius de durada del confinament.

Pel que fa als habitatges socials de titularitat o gestió municipal, l'Ajuntament va decretar que s'obriria a estudiar les demandes rebudes per part d'aquells ciutadans amb problemes per pagar el lloguer.

En altres temes, com pot ser el cas de l'IBI, i tenint en compte que depèn de XALOC de la Diputació de Girona, es va flexibilitzar i fraccionar el màxim possible els rebuts.

Des de l'Ajuntament també es va decidir avançar, en la mesura possible, el pagament de factures per facilitar la liquiditat d'empreses i autònoms.

Es tanquen diversos espais comuns

Entre les mesures preses per les autoritats sanitàries per fer front al coronavirus, l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts va tancar el 15 de març els parcs infantils del terme municipal, ja que aquests espais de trobada eren considerats com a possibles punt de contagi, a part de l'obligació de respectar l'obligació de no sortir de casa durant els dies més durs del confinament.

A més, els agents rurals van clausurar espais com les barbacoes de diferents àrees recreatives.

Totes aquestes decisions, malgrat ser complexes, s'emmarcaven en la demanda de confinament del Govern català i l'estat d'alarma decretat pel Govern central.

Des de l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts es volen agrair els esforços i la comprensió de la població.

Treballs de desinfecció de la brigada per controlar la propagació del coronavirus

La brigada de Sant Joan les Fonts ha anat fent treballs de desinfecció a tots els contenidors del municipi, així com a les entrades de l'Àrea Bàsica de Salut i de tots aquells comerços del municipi que van poder romandre oberts durant els dies més durs del confinament, segons la normativa vigent.

Aquesta desinfecció s'ha sumat a les mesures de contenció per evitar la propagació de la Covid-19 i requereix d'un reforç en els programes de neteja i desinfecció que habitualment ja es duen a terme. S'ha observat que la supervivència del virus en les superfícies pot ser molt variable, entre 2 hores i 9 dies. Per això, en espais de major concurrència és recomanable que s'intensifiquin els procediments de neteja habituals, sobretot en les superfícies en les quals hi pugui haver més contacte amb les mans, com ara baranes, bancs, contenidors, poms de portes, etc.

L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts vol agrair molt especialment la col·laboració de Jardineria Jaume, que va cedir els aparells per dur a terme la desinfecció.

Sant Joan les Flors, suspès

L'Ajuntament ha destinat el cost de l'esdeveniment a pal·liar els efectes del Coronavirus

Després de valorar internament els pros i els contres de la decisió, l'equip de govern va decidir suspendre el 24 de març l'edició d'enguany del Sant Joan les Flors.

Els motius van ser diversos però tots ells estaven relacionats amb la pandèmia de coronavirus. No posar en risc la salut de les persones i la fràgil situació econòmica a la que s'hauran d'enfrontar moltes de les empreses que habitualment col·la-

boren en aquest esdeveniment van ser els motius principals.

El certamen s'havia de celebrar els dies 23 i 24 de maig i aquest any venia carregat de novetats i propostes per reinventar-se que, malauradament, no es podran estrenar.

La Junta de Govern Local també va acordar destinar el cost de l'esdeveniment a pal·liar els efectes de la crisi del coronavirus al municipi.

#TotaniràBéSJLF, la campanya per inundar d'optimisme i idees la xarxa durant el confinament

Durant l'etapa més dura del confinament, concretament el 30 de març, l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts va posar en marxa una campanya a Instagram plena d'optimisme.

La proposta tenia com a objectiu que els veïns expliquessin què feien durant aquests dies i compartissin idees i ànims per mirar d'alleugerir la situació i continuar complint amb aquestes mesures de caràcter excepcional.

Per això, s'animava a la ciutadania a compartir les seves publicacions amb l'etiqueta #TotAniràBéSJLF o bé etiquetar el perfil de l'Ajuntament a la imatge (@santjoanlesfonts).

Pantalles de protecció als comerços del municipi

El regidor de l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts, Josep Molas, va repartir l'1 d'abril pantalles de protecció a tots els establiments del municipi que ho van sol·licitar. En total van ser una vintena d'unitats, que serveixen per protegir les persones que treballen als comerços del possible contagi de la Covid-19. Cal recordar que una de les vies de transmissió són les mucoses de la cara (boca, nas i ulls) i que cal extremar les precaucions en el cas de feines en les quals el contacte amb els usuaris es fa de forma directa.

La donació de les pantalles va anar a càrrec de la xarxa de voluntariat Voluntaris3DGarrotxa, a qui des de l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts es vol agrair la gran tasca que han estat fent.

S'editen uns butlletins d'informació específica sobre el coronavirus

L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts va editar a principis d'abril la primera edició d'un butlletí d'informació municipal per tal de donar a conèixer a la ciutadania les tasques realitzades en l'àmbit municipal per a la prevenció del coronavirus. Es tracta d'una publicació molt visual i fàcil d'entendre, que es podia trobar en diversos formats per tal d'aconseguir la màxima difusió entre els veïns.

Entre els temes més destacats, podíem trobar, per exemple, les trucades a les persones en situació de risc o que són vulnerables per saber si se'ls podia donar un cop de mà, un repàs a la feina de la brigada municipal, a les facilitats per pagar impostos o a les iniciatives dels comerciants per dur la comanda a casa.

L'entrada a la fase 1

El 20 de maig es va publicar la segona edició, en la qual es destacava el passí de Sant Joan les Fonts a la fase 1 del confinament i servia

per recordar mesures existents i d'altres que es van posar en marxa darrerament. Entre elles, es podia trobar el pla de reactivació econòmica, el repartiment de mascaretes, les trucades a majors de 70 anys o la desinfecció d'espais públics per a la reobertura. Aquest butlletí incloïa també una campanya per impulsar el comerç local.

Fase 2

El 27 de maig, a les portes d'entrar a la fase 2 de l'estat d'alarma, es va publicar la tercera edició, en el qual es recordaven les mesures existents i d'altres que es van posar en marxa els darrers dies, com ara la facilitat per pagar impostos (IBI, vehicles o aigua). També s'avançaven els cursos i tallers que estava preparant l'Escola Municipal de Belles Arts i s'anunciava la propera publicació de la guia d'estiu amb informació dels casals.

Tots aquests butlletins s'han distribuït a totes les cases de Sant Joan les Fonts.

Se suspèn l'edició 2020 de 'La nit de les Dones d'Aigua'

La presència del coronavirus també va obligar a la cancel·lació de 'La Nit de les Dones d'Aigua', que se celebra el 23 de juny i mobilitza un nombre important de voluntaris que necessiten ser coordinats i que han d'assajar amb força antelació.

Aquest any l'espectacle anava a càrrec de la companyia Voël, de l'artista circense santjoanenc Jordi Serra, que ha fet gires d'àmbit internacional.

Els joves de Sant Joan participen en els reptes de l'Àrea de Joventut

Durant el confinament, l'Àrea de Joventut de l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts va preparar diferents reptes a través d'Instagram, adreçats als més joves del municipi, amb l'objectiu de distreure'ls i fer-los passar una bona estona. Setmanalment, se'n llençaven un parell, que els participants podien fer sense la necessitat de sortir de casa.

Entre els reptes, hi havia propostes tan curioses com "Disfressa el teu WC", "Crea la cançó de l'estiu", "El Sant Jordi confinat" o "Inventa't un ball", que s'havien d'enviar al WhatsApp de Pis9.

Els participants anaven sumant punts a cada repte i al final es van repartir premis entre els 4 primers classificats, que es van endur xecs regals per bescanviar al comerç local.

Els guanyadors van ser:

1r Premi: Julia Moliner

(xec regal de 60 €)

2n Premi: Dídac Falguera

(xec regal de 40 €)

3r Premi: Genís i Bernat Dilmé

(xec regal de 20 €)

4t Premi: Lluç i Marta Amor

(xec regal de 10 €)

Vermutada jove

L'Àrea de Joventut també va posar en marxa altres iniciatives, com la "Vermutada jove": una bona colla de joves i la tècnica de Joventut es van trobar virtualment, a través de l'aplicació Zoom, per fer el vermut i durant més de 2 hores van poder compartir una bona estona.

Ajuts econòmics per a famílies i comerços locals

L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts va anunciar el 10 d'abril una actuació destinada principalment a donar suport als comerços i negocis locals que s'han vist obligats a tancar les seves portes pel confinament.

Amb les mesures contemplades en la declaració de l'estat d'alarma, només han pogut obrir negocis que tenen la consideració de serveis essencials, amb productes i serveis de primera necessitat.

Per fer front a l'impacte en l'economia local, l'Ajuntament va aprovar destinar una partida de 30.000 euros per ajudar a aquest sector i, paral·lelament, al conjunt de les famílies del municipi. Aquests diners provenen de la suspensió dels esdeveniments del Sant Joan les Flors i la Nit de les Dones d'Aigua.

En concret, el consistori donarà a totes les famílies empadronades al municipi un val per gastar als establiments locals. Més endavant es donarà a conèixer el detall d'aquesta iniciativa impulsada pel Govern municipal.

Tallers per a mainada

L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts va posar en marxa el 20 d'abril una nova iniciativa per a un dels col·lectius que més han patit el confinament: els infants. Es tracta d'una sèrie de tallers virtuals, gestionats per l'Escola Municipal de Belles Arts (EMBA).

Així, cada dijous a les 4 de la tarda, Marian Vayreda, de Pigment, va fer uns tallers oberts de pintura, plàstica i manualitats per a mainada de 6 a 12 anys. L'objectiu era oferir-los propostes per despertar l'interès i mantenir-los entretinguts mentre passaven una bona estona.

Aquesta era una proposta que fins aleshores es feia per als alumnes de l'EMBA i que el Govern municipal va decidir obrir a la resta de la població. Les inscripcions eren totalment gratuïtes i es van fer de manera virtual.

Distribució gratuïta de mascaretes infantils per a tots els nens d'entre 4 i 11 anys

Amb aquesta mesura es volia donar suport a les famílies per fer les sortides permeses amb major seguretat i reduir al màxim els riscos

L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts va començar el 5 de maig la distribució de mascaretes infantils per a tota la mainada del municipi d'entre 4 i 11 anys. El repartiment es va fer a bústia i de manera totalment gratuïta per a les famílies.

Les mascaretes anaven ensobrades amb unes instruccions per tal de poder-ne fer un bon ús i també per garantir-ne una bona desinfecció.

La mascareta disposava d'una membrana interna que impermeabilitza l'usu-

ari davant de la contaminació directa, però també protegia la resta. Abans de sortir a l'espai públic, es recomanava 'escaldar-la' amb aigua entre 90 °C i 95 °C durant tres minuts. I es deixava clar que les mascaretes tenen una funció preventiva, però no poden fer la tasca dels Equipaments de Protecció Individual o dels productes sanitaris.

La mascareta repartida, a més, estava dissenyada per BSensible, empresa del polígon industrial de Begudà.

Enyorem el Sant Joan les Flors a les xarxes

Del 18 al 24 de maig, les xarxes socials de l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts van publicar tot una sèrie de continguts per recordar el Sant Joan les Flors. Aquest esdeveniment s'havia de celebrar el cap de setmana del 23 i 24 de maig d'enguany i estava previst que fos especial per partida doble: es tractava de la 25a edició de la mostra floral i hauria coincidit amb una reformulació del certamen cap a una proposta més propera a la d'un festival. Aquesta edició s'adequava amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Les propostes que es van veure a les xarxes socials es van agrupar sota el títol "Enyorant Sant Joan les Flors" i eren records del certamen o versaven sobre el seu fil conductor: els ornaments florals. La voluntat és que fos un homenatge a totes les persones voluntàries que hi ha al darrera de la celebració d'aquest esdeveniment.

El Govern municipal va decidir fa setmanes suspendre el Sant Joan les Flors davant de la incertesa de la seva celebració que, a més, suposava un important volum de feina. Aquests diners, juntament amb la Nit de les Dones d'Aigua, s'han utilitzat per a una campanya de dinamització comercial municipal. A través del projecte 'Vals+' es repartiran entre les famílies empadronades vals de compra bescanviables als establiments comercials de Sant Joan les Fonts.

Desinfecció periòdica dels principals espais públics per evitar l'expansió de la Covid-19

La Brigada Municipal de Sant Joan les Fonts segueix desinfectant els diferents punts més transitats de la via pública del municipi, com ara la plaça Major de Sant Joan.

En aquest punt s'hi va fer una neteja intensiva i a fons desinfectant tant el terra com el diferent mobiliari. Aquesta tipologia d'actuacions està en marxa des de principis del confinament.

Aquest treball es fa repetidament en llocs com ara les àrees de recollida de residus o l'Àrea Bàsica de Salut de Sant Joan les Fonts.

Distribució gratuïta d'un centenar de mascaretes als joves de 12, 13 i 14 anys

El 21 de maig l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts va començar la distribució de un centenar de mascaretes als joves de 12, 13 i 14 anys del municipi, que es va fer bústia a bústia i de manera gratuïta per a les famílies.

Abans de cada ús, es recomana 'escaldar' la mascareta amb aigua entre 90° i 95° durant tres minuts. Tot i això, cal tenir clar que té una funció preventiva i no pot fer la tasca dels Equipaments de Protecció Individual o dels productes sanitaris i s'ha d'acompanyar de la distància de seguretat mínima de dos metres i del rentat de mans que s'ha de fer de manera freqüent.

A banda de la mascareta, aquests joves també van rebre una carta personalitzada en la qual se'ls agràia l'esforç durant aquestes setmanes de confinament i se'ls explicava la importància de prendre consciència d'aquestes mesures per frenar la pandèmia.

Sant Joan les Fonts se suma als deu dies de dol oficial

L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts es va sumar als deu dies de dol oficial decretats al nostre país en motiu de les persones que han perdut la vida a causa de la pandèmia de la Covid-19. Aquestes jornades es van aprofitar per expressar el reconeixement del consistori a les víctimes i enviar el mostrar l'escalf de la ciutadania a familiars i amics.

El dilluns 1 de juny a les 12 del migdia es va celebrar un minut de silenci davant l'edifici de l'Ajuntament en un acte obert a tothom, amb el màxim respecte a la distància social i a les mesures de seguretat.

ENTREVISTA

Raquel Ventura, nova directora d'El Niu

Aquesta tècnica especialista en Educació Infantil fa 27 anys que treballa a la llar d'infants municipal El Niu de Sant Joan les Fonts. Des del desembre de 2019 n'és la directora i ens explica com han viscut la pandèmia els infants més petits.

Quan es va decidir tancar El Niu?

El dijous 12 de març al migdia vam rebre l'ordre que l'endemà ja no podríem obrir el centre i de seguida vam començar a avisar les famílies. Així, el divendres, les educadores hi vam anar, però els infants ja no. I dissabte declaraven l'estat d'alarma.

Com la majoria de població, ens pensàvem que seria per a 15 dies i que les educadores podríem anar a treballar sense nens, però tampoc ens van deixar.

A l'escola teniu infants de 4 mesos a 3 anys. En aquest cas és possible plantejar l'educació a distància?

Les educadores fèiem teletreball, amb trobades virtuals diàries. Nosaltres pensem que en aquesta etapa educativa, de 0 a 3, els infants encara no han de tenir relació amb les pantalles. Ja en tenen prou i per tant vam decidir que no les fomentàvem. Així que les educadores no podíem tenir relació amb els nens. A més, en aquestes edats, els infants amb les famílies ja en fan prou. I se suposa que aquells dies, tothom estava a casa i per tant els nens estaven amb les seves famílies o un adult de referència i estaven ben atesos i no ens necessitaven. Més aviat, si algú ens ha necessitat són les famílies. I amb ells sí que va haver-hi una relació constant. Els primers 15 dies van ser com unes vacances, però quan vam veure que la cosa ja anava per llarg vam trucar a totes les famílies per interessar-nos per la situació de cada infant, fer-ne un seguiment i veure si necessitaven alguna cosa. Per sort, a Sant Joan estàvem bé, tothom més o menys teníem les necessitats cobertes i si algú necessitava alguna cosa molt concreta es mirava de solucionar.

Així, s'intentava tenir una relació amb les famílies a través del correu electrònic i se'ls anava fent el seguiment, era més un servei d'atenció a les famílies. I més cap al final es van fer trucades telefònica per informar-los que s'estava mirant de reobrir la llar i mirar quines famílies portarien els infants.

El dia 1 de juny vàreu reobrir. Van venir molts infants?

Dels 38 infants que tenim a la llar, n'han vingut set. Partim de la base que la primera franja, de 0 a 1 any, ja no poden venir, així que només ens quedava el grup d'1 a 2 i de 2 a 3 anys. Creiem que donada la situació actual a les famílies encara els fa

certa por el contagi, tot i les mesures de seguretat. Al mes de juliol en vindran més.

Quin és el protocol que han de seguir les famílies per portar els infants a la llar?

El primer que han hagut de fer és signar un document de responsabilitat, obligatori a totes les escoles, en el qual s'indica que l'infant no té símptomes de cap malaltia, que està al dia de les vacunes, etc. També han de dur unes sabates per deixar a l'escola, ja que no poden entrar a l'aula amb les sabates del carrer.

I el centre, com s'ha hagut d'adaptar?

Totes les educadores portem mascareta (els infants, no cal) i anem desinfectant l'aula permanentment, a part del gel que fem servir per a les mans. Després hi ha tot una sèrie de protocols dictats pel PROCICAT (Pla territorial de protecció civil de Catalunya) que hem d'anar seguint, com el de canvi de bolquers, etc.

TOTES LES EDUCADORES PORTEM MASCARETA (ELS INFANTS, NO CAL) I ANEM DESINFECTANT L'AULA PERMANENTMENT, A PART DEL GEL QUE FEM SERVIR PER A LES MANS.

Els infants estan junts o heu hagut de fer grups?

Hem seguit el protocol d'obertura que deia que s'havien de fer grups de màxim cinc nens amb una educadora en un espai. El que hem fet nosaltres és: hi ha una educadora que recull l'infant a l'entrada, perquè les famílies no poden entrar, i se l'acompanya al seu grup. Els hem separat per grups d'edat. Per exemple, al grup d'1 a 2 anys, hi ha dues nenes amb una educadora en una sola aula amb sortida directa al pati, que també hem dividit en seccions. Dels més grans, de 2 a 3 anys, al principi vàrem fer dos grups, amb una educadora, una aula i un tros de pati. Però a la fase 3, que ja podíem fer grups de 10 infants, els vàrem poder unificar en un sol grup amb dues educadores. Així, tot i que

són poquets infants, tenen dues aules, més espai de pati i poden jugar entre ells.

Com aneu protegides les educadores?

Segons el PROCICAT hauríem de portar la mascareta quirúrgica, que evita que nosaltres puguem encomanar el virus als nens, però els infants sí que ens el poden encomanar. Així que des de l'Ajuntament, que s'ha portat molt bé, van decidir comprar-nos les FFP i així anem tots més segurs.

Suposo que els protocols per a la població en general, com és la distància social, han de ser molt difícils de seguir en infants tan petits...

Primer Ensenyament va dir que haviem de mantenir la distància, però després ja s'ha vist clar que és impossible no tenir contacte. Per exemple, al principi demanava distància però et posava un protocol de canvi de bolquers, el que resulta contradictori... sobretot, si tenim en compte que és una població que necessita molt contacte. Els infants necessiten jugar junts, tocar-se, abraçar-se, les moixaines i que les educadores estiguin per ells, perquè si ja no podem fer la nostra feina.

Quin horari esteu fent?

Abans era de 3/4 de 8 del matí a 6 de la tarda i ara estem fent de 9 del matí a 1 del migdia.

I de cara l'agost?

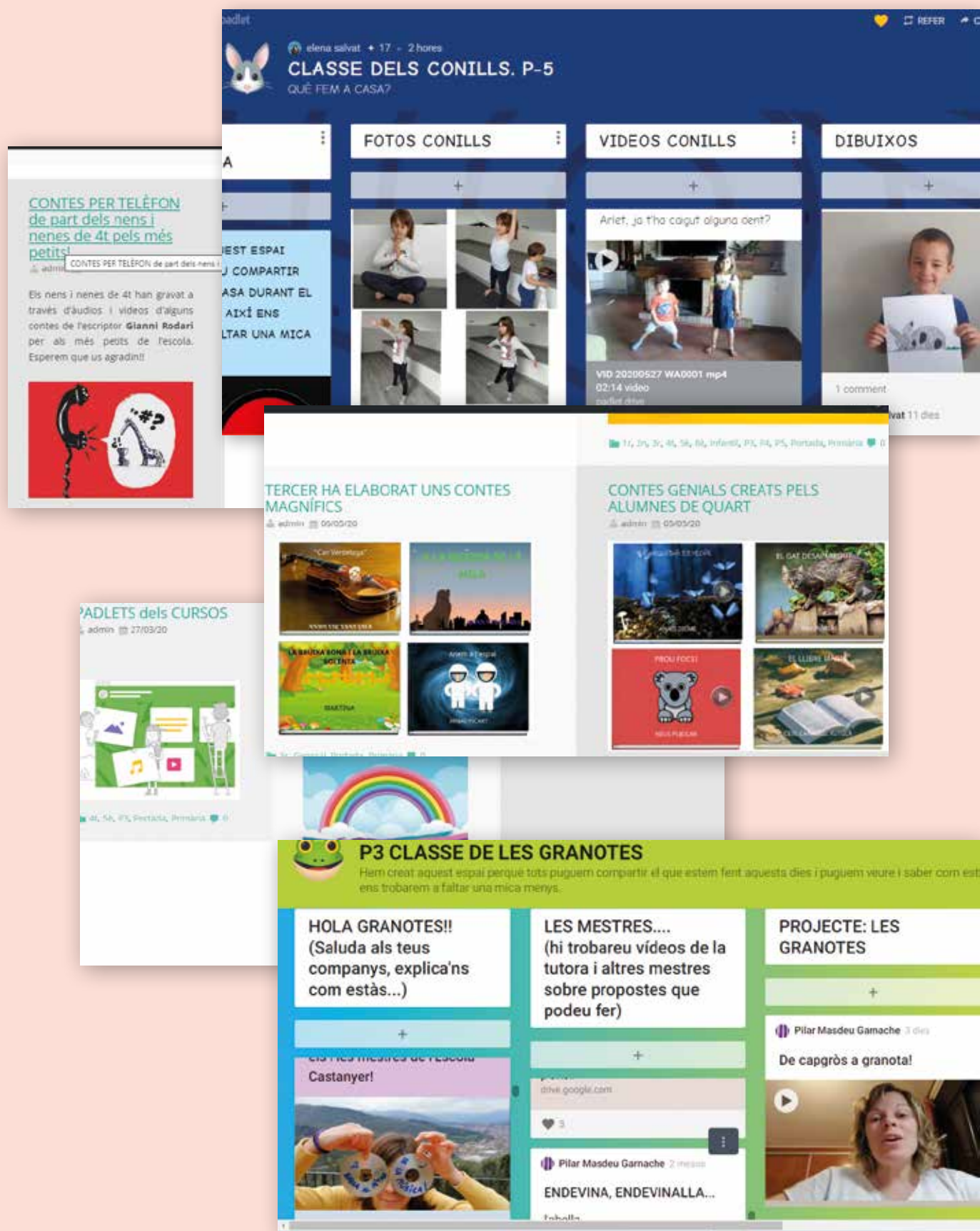
La llar estarà oberta. Normalment es feia un casalet, que no es farà, i a canvi l'Ajuntament ens va demanar si era possible obrir a l'agost. Així que vam demanar amb les famílies quines eren les seves necessitats i, tot i que hi haurà pocs infants, obrirem tot juliol i tot agost per poder oferir aquest servei.

Com s'encara el començament de curs a partir del setembre?

Encara no hi ha res clar. Les últimes notícies és que tot serà força normal, amb grups de màxim 15 alumnes..., però no hi res oficial encara. Se suposa que a principis de juliol s'aclarirà com anirà tot.

Creus que el confinament ha afectat als nens d'alguna manera o són massa petits?

No, s'han adaptat molt bé! Personalment crec que per a ells, si han tingut el pare i la mare a casa, és un regal. I al centre entren molt contents!

ESCOLA CASTANYER

Junts en la distància

**Ens agradaria mostrar, en aquestes quatre ratlles,
com hem viscut el procés del confinament
des de l'Escola Castanyer.**

La mateixa tarda que ens van fer plegar, en un principi per a 15 dies, l'equip de mestres no ens ho podíem creure. Era la primera vegada que això passava i semblava que era una mica exagerat.

De mica en mica, i a mesura que anàvem escoltant les informacions i indicacions a través del televisor, vam anar prenent consciència de quina era la situació, i vam sentir incertesa, por, aïllament, solitud, fragilitat... Però, sobretot, enyorament.

Enyoràvem poder anar a l'escola i rebre cada dia els nostres nens i nenes i seguir amb la nostra tan estimada normalitat.

Vam veure que ens havíem d'adaptar a la nova situació i que havíem de fer un acompanyament emocional a les nostres criatures, i més que mai entendre que cada família és una realitat diferent i que els havíem d'ajudar de forma personalitzada.

El primer que vam fer va ser aprofitar el web de l'escola per arribar a totes les cases, i vam penjar un vídeo enregistrat per tot el claustre, en el qual expressàvem el nostre suport. Un grup d'alumnes ens ho van agrair amb un altre vídeo que ens va fer emocionar a tots.

Patíem per tots aquells alumnes que no tenen gens fàcil l'accés a les xarxes, i des de l'Ajuntament ens van ajudar a que aquesta desigualtat no fos tan gran, faciliti-

tant connectivitat a Internet i fent arribar els dispositius a qui els necessitava.

Van començar a arribar recomanacions i propostes des del Departament d'Educació i van començar els claustres, les reunions de cicle, les comissions pedagògiques, etc, mitjançant les noves tecnologies (Zooms, Meets, Whatsapps), tota una sèrie d'aplicacions virtuals que la gran majoria no coneixíem i que hem hagut d'aprendre d'un dia per l'altre.

Adaptar-se a la nova realitat

Setmanalment preparem unes tasques per a cada grup que intentem que siguin el més atractives i engrescadores possibles perquè els nostres alumnes es motivin i comparteixin amb els seus companys. S'ha establert també una estreta relació amb els pares i mares a través dels correus, trucades i missatges, per aconsellar i donar un cop de mà en l'educació dels nens i nenes.

Hem estat flexibles i hem volgut tenir en compte totes les realitats. Cada casa és un món; famílies que havien de sortir a treballar, d'altres que van perdre la feina, famílies formades per treballadores i treballadors essencials, amb persones de risc, etc.

Per poder compartir experiències, cada classe de l'escola va crear un *Padlet*, que és un mur digital o pissarra col·labo-

rativa penjat al web de l'escola, en el qual hem pogut compartir vídeos, fotos, enllaços i documents.

Hem vist com els pares i les mares han mostrat tota la paciència del món buscant activitats i tasques per alleugerir aquests moments tan inesperats.

El grup de mestres ha estat molt unit, i en una d'aquelles setmanes més incertes, va voler treure ferro a la situació per animar els nens i les famílies creant un vídeo en to d'humor anomenat «Corrandes de confinament».

En el moment que estem escrivint aquestes ratlles, s'ha iniciat el retorn a l'escola (voluntari i només per aquells infants d'Educació Infantil que els seus pares treballen presencialment). No és el retorn que voldríem, ja que les mesures imposades són molt restrictives per uns nens i nenes tan petits que el que volen és jugar entre ells i compartir jocs i joguines.

Famílies i escola haurem de ser capaços d'educar a les noves generacions ajudant-les a preparar-se per als profunds canvis que els tocarà viure, com el canvi climàtic...

Esperem que al setembre l'escola pugui tornar a ser un lloc on els menuts es puguin moure lliurement, jugar junts, abraçar-se, i seure a la falda dels educadors/es quan ho necessitin.

ENTREVISTA

Doctora Elena Tresserras

Metgessa de família de l'ABS de Sant Joan les Fonts

L'olotina Elena Tresserras fa 21 anys que és metgessa de família de l'Àrea Bàsica de Salut (ABS) de Sant Joan les Fonts i forma part de l'equip mèdic que vetlla per la salut de tots els ciutadans del municipi. Una tasca imprescindible que durant aquests dies s'ha fet més visible que mai.

Quina incidència ha tingut el virus a Sant Joan?

Ara per ara hem tingut 29 casos confirmats, amb prova, i 195 sospitosos.

El personal sanitari estàveu a primera línia. Com heu viscut aquesta experiència?

Ha estat un canvi en la manera de treballar, en la nostra activitat del dia a dia, ja que vam haver de reorganitzar les consultes i modificar el sistema de treball. A l'Àrea Bàsica tenim el CAP a Sant Joan, un consultori a Castellfollit i un altre a la Canya. Vam haver de tancar els consultoris locals i centralitzar-ho tot al CAP de Sant Joan, perquè als consultoris la infraestructura no era l'adequada, ja que necessitàvem una consulta dedicada exclusivament a visitar possibles pacients amb Covid. Així davant d'un possible crisi més forta, que ens arribés a faltar perso-

nal sanitari, ja estàvem tots centralitzats al mateix lloc.

Com us vàreu organitzats?

Vàrem fer quatre equips: teníem dos al matí i dos a la tarda. Un es dedicava només a malalts respiratoris (possibles casos de Covid) i l'altre, a la resta de patologies, sempre en setmanes alternes.

Heu hagut de reforçar el personal?

No, perquè vam augmentar molt la consulta telefònica. Quan un malalt trucava, se'l tornava la trucada per veure què passava i molta part de les consultes es podien resoldre per telèfon. Si el diagnòstic no quedava clar, el feies venir per visitar-lo al consultori. Fins i tot el seguiment dels casos lleus es feia per telèfon, a les 12, a les 24, a les 48 i a les 72 hores... Tot per evitar que hi hagués una possible compli-

cació i l'haguessis de derivar a l'hospital. El més important era la valoració del 7è dia, que era quan acostumava a haver-hi les possibles complicacions. Tot sense deixar d'atendre altres tipus de malalts, evidentment.

Com creus que s'ha comportat la població en general?

Molt bé! Han hagut de fer un gran esforç per adaptar-se al canvi i s'ha d'agraciar. La valoració telefònica els ha costat, però l'important era que no vinguessin al CAP. Tothom s'ha portat molt bé i fins i tot ens demanaven com estàvem nosaltres. Però, el més important és que no hem deixat d'atendre a ningú, ja fos per telèfon o presencialment. Es parla molt de la tasca de metges i infermeres, però el personal d'atenció a l'usuari que agafaven el telèfon es mereixen un homenatge.

La ciutadania ha respectat el confinament?

La gran majoria de gent, sí. Hi havia dies que no veies ningú pel carrer. Jo crec que la gent tenia por, tant de venir a l'ambulatori com d'anar a l'hospital.

Com us ha afectat personalment als sanitaris?

En el nostre cas, després de la feina hem pogut anar a casa i hem fet el que ha fet la majoria de la població: tancar-se amb les famílies. El que és dur no poder anar a veure els pares, per exemple!

I professionalment?

El més dur és la sensació d'incertesa, no de por, sinó d'incertesa, perquè és una malaltia nova, perquè no sabien com evolucionaria... I a mi m'agrada el tracte directe amb el pacient i el telèfon o les noves tecnologies això no t'ho permeten.

Les noves tecnologies aplicades a la medicina han arribat per quedar-se?

Sí, aquests dies ens han hagut d'adaptar tot els sistemes per poder fer videotrucades. Amb la gent gran, no, però amb gent més jove, segur que es faran servir.

Ara l'atenció primària agafa el relleu a l'atenció hospitalària. Com ho encareu?

Amb ganes i il·lusió. A l'atenció primària no hem estat a primera línia com a les urgències o les UCI dels hospitals, però hem frenat molt el cop. Hem valorat i hem atès els casos lleus, amb un seguiment constant, i hem evitat que aquests pacients anessin a consultar a les urgències o al 061, serveis molt saturats. El paper de la primària ha estat bàsic i, a partir d'ara, estem aquí per seguir els casos, que continuen havent-hi.

Igual que de mica en mica anem tornant a la normalitat reprogramant els nostres pacients amb altres patologies.

Teniu prou material?

Nosaltres no hem tingut mai falta de material. Teníem mascaretes, guants, pantalles, EPIs... També és cert que hem tingut molta col·laboració de la gent del municipi i de la comarca, que han fet pantalles protectores, ens han donat roba per bates, que han cosit dones de Sant Joan... No tenim problemes, de moment.

A partir d'ara, si una persona té símptomes de la Covid, què ha de fer?

Si algú té símptomes o dubtes, el que ha de fer és trucar a l'ambulatori. Nosaltres som molt accessibles: primer es fa una valoració telefònica i si convé els fem venir a visitar. Però sobretot la gent ha de ser responsable, no podem abaixar la guàrdia. Hem de continuar amb la distància física, amb les mascaretes i amb el rentat de mans. Però també hem de donar un missatge positiu: això no s'ha acabat, però n'hem après molt.

Què treu de positiu d'aquesta experiència?

Com a professional d'aquest centre, em sento molt contenta, perquè hem fet molt bon equip entre tots: administratius, infermeria i metges. Ens hem entès molt bé i aquesta unitat, aquest anar tots a una l'hem pogut transmetre a la població perquè fes el mateix. I els ciutadans ens han sabut entendre i adaptar-se a aquest canvi amb molta paciència. Personalment, crec que hem après a valorar les petites coses, tot allò que te al teu costat. Jo crec que tots aprendrem molt d'aquesta experiència.

ENTREVISTA

Ester Padrés

Directora de la residència Torreblanca

Aquesta psicòloga de Banyoles porta 17 anys treballant a diverses residències de gent gran, sobretot al Pla de l'Estany. Ara fa 2 anys i mig que va entrar a treballar a la residència Torreblanca de Sant Joan les Fonts i des de maig del 2019 n'és la directora. Parlem amb ella sobre com han viscut la pandèmia un dels col·lectius més afectats.

Parli'ns una mica de la residència Torreblanca...

És un centre gestionat per Suara, una cooperativa de serveis socials, que disposa de 63 places, 44 públiques i 19 privades, tot i que actualment hi ha una ocupació de 49. A més disposem de servei de centre de dia que s'ha hagut de tancar fins a nova ordre. Tenim una plantilla de 38 treballadors.

La gent gran ha estat el col·lectiu més afectat per la Covid-19. Com ho heu viscut des de dins?

El més difícil van ser els inicis, ja que no disposàvem d'equips de protecció individuals (EPI) ni de la possibilitat de fer proves PCR. De seguida vam actuar segons el que dictava el Departament de Salut i ens vam preparar per si arribava el virus. A més, hem tingut molt suport del Consorci d'Acció Social de la Garrotxa, de l'Àrea Bàsica de Salut i de l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts, que van estar en tot moment molt a sobre per suplir qualsevol possible carència. Ens feien seguiment diari i això ens donava molta tranquil·litat.

Quina ha estat la incidència del virus a la residència?

Aquí el virus ens va arribar més tard que a altres llocs i ja començàvem a disposar de material, fet que ens va ajudar. Malauradament, entre els residents n'hem tingut 11 casos amb una persona morta. També hi van haver dos casos entre els professionals, que es també es van aïllar. Ara, segons les últimes proves que hem fet, no tenim cap cas i se'ns considera "residència verda", lliure de virus.

Com va actuar quan va arribar el primer cas?

Van ser moments de decisions molt ràpides. Primer s'havien tancat les portes a les visites, vam sectoritzar el centre en dues plantes i vam fer dos grups, perquè ni els usuaris ni els treballadors es barreguessin entre ells. D'aquesta manera, si entrava el virus només afectaria a mitja residència, però no a tota. Tot i això als pocs dies vam haver de confinar els residents a les seves habitacions, que vam adaptar-les perquè la gent pogués fer la seva vida sense sortir-ne. Es van aïllar totalment tant els casos positius com les persones amb els que havien tingut contacte. Va ser molt complicat tenir-ho tot controlat, perquè la gent gran és molt donada al contacte físic i, sobretot en casos de demència, costava

que recordessin les indicacions. Tot això ens va anar bé i vam poder contenir la propagació. A més, els casos que hem tingut han estat asimptomàtics.

Més enllà del virus, com ha afectat el confinament als residents?

Primer vam prioritzar molt evitar els contagis. Però clar que el confinament els ha afectat. Pensa que nosaltres érem una residència molt oberta, amb moltes visites diàries de famílies... I de cop i volta, la gent va deixar de veure els seus familiars i comença l'enyorament, que vam intentar suplir amb un sistema de videotrucades i amb vídeos que enviaven les famílies. Els professionals entràvem a les habitacions amb els EPI's sense poder tenir contacte. A més, també hi ha hagut una alteració de les rutines: gent que no pot sortir a caminar i s'havia de quedar tancada a l'habitació, activitats grupals que es deixen de fer, relacions personals que queden tallades... En aquest sentit s'ha notat una davallada, que ara hem de recuperar... Si ens ha afectat a nosaltres, imagina't a una persona de 80 anys.

Com ho han viscut els professionals?

Els treballadors han fet molts esforços, perquè hem hagut de canviar tot el sistema de treball, s'han flexibilitzat torns i tasques, treballaven amb EPIs, més els nervis que passes davant la gravetat de la situació... Han estat moments difícils, però en la majoria de casos han prioritzat la residència per davant de les seves famílies i han passat moltes hores aquí.

I les famílies, com han fet front a la separació?

Crec que hi ha hagut molt patiment. El fet de només poder veure el teu familiar a través de la pantalla... Però tot i això ens han demostrat una confiança total en què els seus familiars estaven en bones mans. Les famílies no només es preocupaven pels seus, sinó també per nosaltres. Hem rebut moltes mostres d'agraïment: un dia van trucar al timbre i era un familiar que ens va deixar berenar per a tots els treballadors! Ens han fet sentir molt cuidats. I per part del poble també, amb gent que s'oferia voluntària per ajudar-nos si hagués calgut. Ha estat molt maco!

Com van els retrobaments?

Hem començat a rebre visites la segona setmana de juny i tot i les mesures i la distància, veus gent emocionada i crec que

es molt important que s'hagi començat a fer. La gent té ganes de fer abraçades, però ja arribaran. Durant la fase 2 només es permeten la visita d'un familiar per resident. Durant 14 dies, només pot venir la mateixa persona un màxim de 1/2 h un cop a la setmana. Als 14 dies la persona pot canviar. El protocol és molt estricte: tenim una sala amb dues portes exclusiva per a visites. El familiar entra per una porta i el resident per l'altra. Quan surten es desinfecta. Han de deixar les coses a fora, entrar amb mascareta, se'ls ha de prendre la temperatura... i el més dur de tot: s'ha de mantenir la distància i no es poden tocar. Són mesures molt rigoroses i ha de ser així. Anem molt al dia i seguim totes les

LES FAMÍLIES NO NOMÉS ES PREOCUPAVEN PELS SEUS, SINÓ TAMBÉ PER NOSALTRES. HEM REBUT MOLTES MOSTRES D'AGRAÏMENT

recomanacions. Hem de fer les coses bé i si hi ha un rebrot poder actuar molt ràpid.

Que en treu de positiu d'aquesta situació?

Sobretot veure el suport extern, la disponibilitat, l'acompanyament... Entre tots

(residència, famílies, ajuntament...) hem fet xarxa i ens hem sentit molt integrant en el poble. Els residents, que els hem demanat molt. I l'esforç de tots els treballadors. Crec que ha sortit la part més humana de tothom, hem fet molta pinya i com a equip sortim molt forts. A més, aquesta pandèmia ens ha servit per posar el focus sobre les residències i hauria de ser una oportunitat per vetllar per atendre millor la gent gran. Els hem d'entendre i atendre d'una altra manera. Està clar que residències no poden ser hospitals perquè són la casa on viuen, però sí que hem d'estar dotats de més recursos sanitaris i de revisar els circuits de coordinació entre el camp social i el sanitari.

ENTREVISTA

La Junta del Club Poliesportiu Santjoanenc

Tornem a parlar amb Joan Llop, Miquel Batlle i Xavier Alonso, integrants de la junta del Club Poliesportiu Santjoanenc, que ens expliquen ara com ha afectat la pandèmia a l'entitat esportiva i com estant tornant a la "nova normalitat".

Com heu encarat aquests dies de confinament i de desescalada?

Amb paciència i mirant d'adaptar-nos a les noves normatives. Van sortint moltes coses i s'ha d'estar atent a tot.

De quina manera us vàreu organitzar un cop declarat l'estat d'alarma?

Els primers en moure's va ser la Federació de Futbol, que el dimecres 11 de març ja van anul·lar els partits del cap de setmana. Llavors tot semblava molt precipitat, perquè en aquell moment no hauries dit mai que el dissabte següent estaria tot el país a confinat a casa... L'endemà, 12 de març, va ser la Federació de Bàsquet la que va anul·lar els seus partits. Llavors ens vam reunir en junta i vam decidir tancar les instal·lacions del Club aquell divendres.

I un cop vàreu tancar les instal·lacions?

A administració i manteniment sempre hi ha feina i amb les instal·lacions tancades n'hem pogut avançar. Fins i tot el personal de neteja s'ha hagut de reinventar una mica i fer feines de manteniment. A més, s'han fet neteges a fons de diversos espais i s'ha aprofitat per reorganitzar els magatzems, per exemple. I sobretot per tenir a punt les instal·lacions per a la temporada d'estiu.

Quan les vàreu poder reobrir?

Vam obrir el 18 de maig, però només el pàdel, ja que són instal·lacions exteriors. Els dos primers dies només deixàvem jugar pàdel individual (1 contra 1), però a partir del 20 de maig tot es va aclarir una mica i ja es va poder jugar 2 contra 2. A partir de l'1 de juny, que vam entrar en la Fase 2, van obrir el gimnàs, amb limitació d'aforament (només set persones) i seguint tot un sèrie de protocols i mesures de prevenció per poder complir amb la normativa.

Què va comportar l'entrada a la nova normalitat?

Quan vam arribar a la nova normalitat, per exemple l'aforament permès a la sala de peses va passar al 60% de la seva capacitat, que són 16 persones. I així es mantindrà fins que les autoritats permetin ampliar-lo en la seva totalitat, que suposem que ja serà quan aparegui la vacuna. No ho sabem.

I pel que fa als esports d'equip, com han quedat?

Així com la Lliga de Futbol professional ja ha pogut tornar a competir, les competicions de rang inferior s'han cancel·lat.

En el nostre cas, la secció de bàsquet fa treball individual amb un màxim d'aforament (quatre persones a la pista alhora i sempre respectant els 2 m de distància) i amb totes les mesures de seguretat, com són la desinfecció de pilotes diàriament, els jugadors han de fer reserva prèvia per poder entrenar a cistella, etc.

Els socis poden fer ús dels vestidors?

Durant les fases, la normativa tornava a ser contradictòria. Per exemple, en piscines climatitzades s'hi permetia l'accés, però a la resta van seguir tancats fins a la "nova normalitat", que vam poder obrir les dutxes i vestidors amb limitació

d'aforament. Però tot i això, es recomana utilitzar-los el mínim possible.

Aquest estiu, en quines condicions es podrà gaudir de la piscina?

Vam obrir el 20 de juny amb certs condicionants: abans d'entrar, hi haurà control de temperatura als socis, s'hauran de rentar les mans, recomanem utilitzar els vestidors el mínim possible, respectar la distància de seguretat... però volem transmetre un missatge de tranquil·litat. Al CPS tenim un espai molt gran (1.650 m² de gespa), per a més de 200 persones, mantenint el 70% de l'aforament i la distància de seguretat. Segons un estudi

que vam fer l'any passat, entraven entre 180 i 200 persones cada dia. O sigui que els socis no han de patir.

El que sí que demanem és responsabilitat a les persones que hi venen.

Pel fa a la higiene de l'aigua de la piscina i de les dutxes exteriors, quin és el protocol a seguir?

Molta neteja. Està clar que per entrar a la piscina, la gent s'ha de dutxar prèviament. Al costat de la dutxa hem posat gel hidroalcohòlic perquè el públic pugui desinfectar-se les mans i netejar el polsador. Pel que fa a l'aigua se segueix el protocol i apliquem els productes ne-

VOLEM TRANSMETRE UN MISSATGE DE TRANQUIL·LITAT.

AL CPS TENIM UN ESPAI MOLT GRAN (1.650 M² DE GESPA), PER A MÉS DE 200 PERSONES, MANTENINT EL 70% DE L'AFORAMENT I LA DISTÀNCIA DE SEGURETAT. ELS SOCIS NO HAN DE PATIR.

cessaris per mantenir l'aigua neta i sense presència de virus.

Com heu vist els socis? Creieu que ja tenien ganes de tornar a la normalitat?

La percepció és que sí. Al gimnàs ha començat a venir gent. Al bar, que va obrir pels volts del 20 de maig i té una terrassa molt gran, sense problemes d'aforament, també es va omplint. Sembla que la gent té ganes de sortir i recuperar la "normalitat". Pensa que el soci de fa molt anys, a part de l'esport gaudeix del lleure, i vol venir a l'estiu a la piscina.

Com queden les activitats que programmeu fora de les instal·lacions?

Aquest estiu serà força complicat pel que fa a aquestes activitats. Es va haver de suspendre la Marxa Santjoanenca i totes les caminades de la secció de muntanya han quedat aturades. Potser es tornarem a començar a partir de setembre, si tot va bé. Hi ha moltes ganes de poder-les engegar, però serà més endavant. El nostre objectiu principal ara mateix és que el soci pugui gaudir de la piscina amb la màxima normalitat possible.

Què traieu de positiu d'aquest confinament?

Hem après molt a adaptar-nos a situacions desconegudes, a conviure en situacions complicades i a tirar endavant.

Voleu afegir alguna cosa més?

Ens agradaria demanar als socis paciència per tots els inconvenients derivats de les normatives, que siguin pacients, però el més important és la salut i que puguin gaudir de les nostres instal·lacions amb la màxima seguretat.

ENTREVISTA

Paquita Montoliu i Roser Serrat, voluntàries

La Paquita i la Roser són molt actives i fa molts anys que col·laboren amb diverses entitats del municipi, com la Colla Santjoanenca. Aquests dies han tornat a posar el seu temps, esforç i coneixements en costura al servei de la comunitat i han confeccionat desinteressadament material de protecció contra el coronavirus.

Tinc entès que vosaltres col·laboreu habitualment sempre que us necessiten...

Totes dues formem part de la Colla Santjoanenca i som les que ens encarreguem de cosir el vestuari per al Carnestoltes. A més, sempre hem estat molt vinculades amb les diverses entitats del poble i col·laborem en tot allò que podem.

Durant aquests dies heu confeccionat tot tipus de material de prevenció, com ara mascaretes i bates per a sanitaris. Com va sorgir la idea?

Tot just s'havia acabat el Carnestoltes i tota la feina que ens comporta... Llavors, quan va començar l'estat d'alarma i el confinament, vàrem sentir que es necessitaven mascaretes i vàrem buscar per Internet els patrons i en vàrem fer per a la família. I suposo que es va córrer la veu i una noia d'aquí, la Neus Verdaguer, ens va demanar si en volíem fer per a geriàtrics i altres col·lectius que en necessitaven. Com que ja teníem els patrons, ens

hi vam posar. En vam fer moltes, perquè també hi havia gent del poble, i fins i tot de l'Ajuntament, que ens demanava i en vàrem anar fer.

Quin tipus de roba utilitzàveu per a les mascaretes?

Triàvem roba bona que teníem a casa que portés cotó i, a més, les fèiem de doble cara. La roba del davant era més maca. El cotó és més higiènic i el pots rentar tantes vegades com vulguis a la rentadora i no li passa res. Ens va semblar que era l'opció més neta. Perquè nosaltres no teníem roba d'aquesta de neoprè que fan ara.

Com vàreu començar a cosir bates?

Ens varen venir a trobar i ens varen dir: "Ja que cosiu, si us portéssim per fer bates per als sanitaris, les faríeu?". I vam dir que sí. Ens deixaven la roba tallada i nosaltres només l'havíem de cosir. En vam fer per als hospital, ambulatoris i llocs així.

Paquita Montoliu i Roser Serrat, fent material sanitari durant el confinament

Però vosaltres no sou modistes, com és que teniu aquestes màquines?

No, nosaltres no ens dediquem professionalment a la costura, però fa uns 16 anys, que col·laborem amb la Colla i els fem el vestuari. I cosir sempre ens agrada molt. A més, la Roser fa molts anys que havia cosit a casa seva amb la seva mare i té aquestes màquines grosses, de modista. I les fem servir per cosir la roba de Carnestoltes.

Com us organitzàveu? Cosíeu juntes?

No, no ens vèiem. Cadascuna cosia a casa seva. Ens portaven la roba i ens la deixaven al local de la Colla, la recollíem i tornàvem a casa. Potser ens hem trobat un parell de vegades en aquests mesos, però amb totes les precaucions. Han estat molts dies que només ens comunicàvem per telèfon. I això que estem acostumades a trobar-nos cada dia, perquè fa molt de temps que fem moltes coses plegades i al local del Colla ens hi hem passat moltes hores juntes. Però el virus ens fa molt de respecte i hem patit molt, no només per nosaltres, sinó perquè totes dues tenim gent gran al nostre càrrec. La veritat és que aquesta activitat ens ha ajudat a distreure'ns molt perquè han estat moltes hores tancades a casa.

Vàreu necessitar ajuda?

No la vàrem demanar, perquè entre nosaltres ja ens ho anàvem fent. Les primeres tres setmanes sí que van ser de treballar molt, perquè les bates eren molt necessàries. Treballàvem del matí al vespre, però també ens va anar molt bé i no ens ha sabut pas greu. Al contrari, sentir-nos útils i poder fer coses per als altres sempre ens ha agradat!

Heu parlat pogut amb gent que ha fet servir el vostre material?

Sí, sí, vam veure les fotos que unes noies de l'Hospital Santa Caterina de Salt varen penjar al Facebook agraint-nos la feina. I les de plàstic es van distribuir per geriàtrics i ambulatoris d'aquí, a la Garrotxa.

Què heu tret de positiu d'aquesta experiència?

Ha estat molt estrany i mai no ens ho haguéssim pensat que això podria passar. Però ens ha agradat molt poder ajudar. Amb poca cosa, hem pogut posar el nostre granet sorra per col·laborar a millorar aquesta situació. Poder-nos sentir útils ens ha anat molt bé.

En vàrem fer de roba, però també de plàstic, d'un sol ús. Aquestes les vàrem fer a través de la Montse Coll, la infermera de Sant Joan, que ens portava el material, ens assessorava sobre com fer-les i després les venia a recollir. Es veu que se les posaven per sobre de la bata normal o del mono i un cop se la treien, les llençaven. Així que ens demanaven, nosaltres anàvem fent. Vam estar molt distretes.

Així doncs heu fet molta feina...

La veritat és que ens va anar molt bé, perquè eren un dies que estàvem a casa confinades i com que estem acostumades a fer moltes activitats, a sortir i a entrar, ens va anar molt bé. T'aixecaves i ja sabies que tenies alguna cosa a fer i així vàrem anar fent mascaretes, bates i també pantalles de plàstic.

Com fèieu les pantalles de plàstic?

Aquí hi ha empresa que varen fer pantalles per als seus treballadors però no

**LES PRIMERES TRES
SETMANES SÍ QUE VAN SER
DE TREBALLAR MOLT,
PERQUÈ LES BATES EREN
MOLT NECESSÀRIES.
TREBALLÀVEM DEL MATÍ AL
VESPRE, PERÒ TAMBÉ ENS VA
ANAR MOLT BÉ I NO ENS HA
SABUT PAS GREU.**

sabien com aguantar-les al cap i ens vam demanar si volíem ajudar-los a posar la goma. I així ho vàrem fer. Tot allò que ens demanaven per fer, si ho sabíem fer, ho fèiem. Com que tenim màquines grosses, industrials, d'overlock, va ser més fàcil. I a nosaltres també ens va anar molt bé.

ENTREVISTA

Maria Esquena, treballadora de l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts

Durant la part més dura del confinament, la majoria dels treballadors de l'Administració pública ha estat fent teletreball. Tot i això, a l'edifici de l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts sempre hi ha hagut personal presencial i essencial per atendre les possibles necessitats. La Maria Esquena no hi ha faltat cap dia.

Quan va començar el confinament, com es van planificar les tasques a l'Ajuntament?

Un cop declarat l'estat d'alarma, que confinava tothom a casa seva a fer teletreball, a l'edifici de l'Ajuntament ens vam quedar dues treballadores: les meves companyes d'Atenció a l'Usuari, que s'ho combinaven entre elles, una setmana cadascuna, i jo. La brigada municipal també estava operativa, fent feines a l'exterior, clar. La resta del personal feia teletreball des de casa. Les trucades per atendre el públic es van desviar i s'atenien alternament entre dos companys. Així que treballàvem no de 8 del matí a 3 de la tarda, sinó de 8 a 8.

Així doncs, heu tingut més feina que habitualment?

Pensa que la maquinària de l'Ajuntament no ha deixat de funcionar en cap moment. Els tràmits s'han continuat fent, en molts casos fent malabarismes, però s'han fet tots. El que resultava més difícil era que a la resta d'administracions tothom feia teletreball i això feia molt difícil coordinar-ho tot plegat.

En aquells primers dies, quines van ser les tasques principals?

En general, el ciutadà estava molt preocupat, es trobava molt perdut i no sabia que havia de fer ni a on adreçar-se i buscava suport a l'Ajuntament. Realment, els primers 15 dies, la sensació més habitual era més de donar suport psicològic que de fer cap tràmit. Els tràmits van venir després. Va venir molta gent de cop i volta. En lloc de quedar-se a casa, que era el que s'obligava des del Govern, va semblar que tothom tenia pressa per venir a l'Ajuntament a fer tràmits i ens vam veure una mica col·lapsats. Sobretot la gent gran, que li va costar molt d'entendre que s'havia de quedar a casa. Al cap d'uns dies la situació es va anar normalitzant.

Les consultes eren referents al coronavirus o tràmits habituals?

Moltes estaven relacionades amb la pandèmia, però també n'hi havia que han aprofitat aquests dies per mirar d'agilitar tràmits de temes pendents. El fet que la gent estava a casa i tenia més temps els ho va permetre.

Els protocols i normatives que arribaven d'administracions superiors us ajudaven?

La veritat és que al principi anàvem força perduts, perquè en molts casos eren

contradictoris, però el més important és que hem aplicat el sentit comú per mirar de solucionar els problemes de la gent. Pensa que les administracions locals són les que han estat lluitant a primera línia. El Govern central i la Generalitat feien les normes, però és l'ajuntament qui les havia d'aplicar. Tot ve a petar aquí. En definitiva som nosaltres els que estem a la porta atenent a la gent.

Quines van ser les principals tasques de la brigada?

Es van fer torns. Hi havia part del personal que estava confinat, però la resta estava al carrer fent feines de manteniment,

registre, el Registre Civil, el departament d'Urbanisme i el de Joventut. La resta de serveis estan operatius, però a través del teletreball. Tothom que ve a l'Ajuntament ha de portar mascareta, els hi prenen la temperatura i han d'utilitzar el gel hidroalcohòlic que tenim a l'entrada.

Quins protocols se segueixen per a la reincorporació del personal?

Distància de seguretat, mètodes de protecció individual (mascareta, pantalles...), desinfecció constant... També s'han reubicat algunes taules per augmentar la distància entre els treballadors i s'ha instal·lat una mampara al taulell de l'entrada. Ara per ara ens hem incorporat presencialment el 50% de la plantilla, s'estan fent les proves serològiques, i s'està mirant com fer la reincorporació total. Anirà en funció de com vagi evolucionant tot.

Després d'aquesta experiència, què en treus de positiu?

Destacaria sobretot l'equip que vam formar aquests dies, les trucades, el suport que ens donàvem els uns als altres... Entre el personal, tant treballadors com polítics, hem fet molta pinya i s'ha fet molta feina colze a colze. Tothom, independentment del càrrec, ha treballat de valent fent tot tipus de tasques: hem trucat periòdicament a tota la gent vulnerable per si tenien cap necessitat, s'han repartit targetes moneder del menjador escolar per raons socioeconòmiques, s'han prestat ordinadors i s'ha ofert Wi-Fi per als infants que no en tenien a casa... I també m'ha impactat molt que persones que no coneixia trucaven a l'Ajuntament i explicaven la seva situació. En general, la gent està molt agraïda per la feina que hem fet. En definitiva, ens hem sentit molt més propers a tothom!

senyalització, neteja viària, desinfecció... la brigada tampoc ha deixat de treballar.

Què ha estat el més dur durant aquests dies?

Sens dubte, la incertesa i la preocupació per tot el que estava passant.

Si un ciutadà ha d'anar a l'Ajuntament, com ho ha de fer?

En teoria, s'ha de demanar cita prèvia. És el més segur per a tots. Hi ha un rètol a l'entrada que ho deixa ben clar. Però en la pràctica, quan algú passa per aquí toca al timbre i vol l'atenció presencial i immediata. Són molt pocs els que demanen cita

prèvia. També hem potenciat l'atenció telemàtica, a través del telèfon, el web municipal o el correu electrònic, perquè la gent no hagi de sortir de casa, però està costant que la gent s'hi acostumi. La ciutadania s'estima més passar per aquí. Això passa sobretot en gent gran o en persones que venen de fora i no parlen l'idioma, i prefereixen el suport presencial. És complicat.

Ara que ja ens trobem a la nova normalitat, quins són els serveis que oferiu presencialment?

Ara funciona presencialment l'Atenció a l'Usuari, al taulell, el padró d'habitants i el

**ENTRE EL PERSONAL,
TANT TREBALLADORS COM
POLÍTICS, HEM FET MOLTA
PINYA I S'HA FET MOLTA
FEINA COLZE A COLZE.
TOTHOM, INDEPENDENTMENT
DEL CÀRREC, HA TREBALLAT
DE VALENT FENT TOT TIPUS DE
TASQUES.**

ENTREVISTA

Comissió de Festes de Sant Joan les Fonts

Sant Joan els Fonts acaba de celebrar una Festa Major marcada per la crisi del coronavirus. S'han hagut de cancel·lar molts dels actes programats i pensar-hi alternatives adaptades la "nova normalitat". En parlem amb alguns dels seus representants.

Quanta gent formeu part de la Comissió de Festes?

Activament, unes nou persones, que acostumem a reunir-nos cada setmana per decidir què volem fer i organitzar-ho tot.

Quines són les festes que organitzau?

La Festa del Roser, que aquest any vam decidir canviar-la de data i estava programada per al 17 i 18 d'abril, però que es va haver de cancel·lar. Volíem organitzar coses per a tothom: festa jove, teatre, sardanes... però no vam poder fer res, però va coincidir amb el confinament més dur. I evidentment, la Festa Major, que s'acaba de celebrar, del 23 al 26 de juny.

Per a la Festa Major, què havíeu organitzat i heu hagut de replantejar?

Doncs, per exemple, el dia de la revetlla de Sant Joan estaven programades les Dones d'Aigua, a càrrec de l'Ajuntament, el balls a la Plaça Major i repartir coca, però no es va poder fer. Per al 24, hi havia tradicional Ball de Faràndula i la serenata a la plaça de l'Ajuntament, amb l'Orquestra Maravella, que ja fa 24 anys que ens acompanya, que també s'ha hagut de cancel·lar. El ball popular amb espectacle del 25, també organitzat per l'Ajuntament, i el del 26, amb l'actuació d'una cantautora, també s'han hagut de suspendre. A més, la idea era que el ball del 26 anés canviant de plaça cada any. Així que ens haurem d'esperar...

I per tancar, dissabte, estava programat el tradicional concert de punkies. Es tractava que hi hagués una mica de diversitat per a tothom.

Què heu pogut fer per aconseguir cert ambient de Festa Major?

El 23 de juny, l'Escola de Belles Arts va organitzar un concurs de pintura ràpida. Després, vam rebre la flama del Canigó al Parc del Miquet i va tenir lloc la lectura manifest a càrrec d'Omnium Cultural. El pregó l'ha fet la Pilar Puigdemont, que aquí tothom coneix com Pilar Comadróna, també es va retransmetre per Ràdio Sant Joan.

Els focs es van poder fer igualment, però la gent els va haver de veure des de casa i tot seguit vam posar una programació musical de revetlla a la ràdio. El 24 vam organitzar diversos concursos, com el d'engalanar balcons, el vermut virtual, el de Tik Tok per a nens. I a la tarda, la Comissió de Festes vam fer un programa de ràdio amb el repartiment de lots de productes locals. I per al 26, juntament amb Els Colats, vam organitzar una nit de teatre amb la companyia Impro-Show, amb el seu espectacle d'improvisació.

I de cara als propers mesos, tenia alguna idea en ment?

Ens encantaria poder organitzar coses per entretenir la gent, però hem d'anar veient com evoluciona tot. A l'estiu aquí no hi ha gaire gent i al setembre o a l'octubre ja veurem que passarà.

ENTREVISTA

Comissió de Festes de la Canya

La Festa Major de la Canya s'havia d'haver celebrat el cap de setmana de l'1 de maig passat. El confinament també ha fet trastocar els plans d'una Comissió de Festes molt nombrosa i activa, que espera reprendre les activitats amb total seguretat al més aviat possible.

Quin són els actes que s'encarrega d'organitzar la Comissió?

La Festa Major de la Canya, que és l'1 de maig; la Festa de l'Esperança, el primer cap de setmana abans de Nadal, i també organitzem la Cavalcada de Reis de la Canya i de la Vall de Bianya, juntament amb l'Ajuntament de Bianya.

O sigui que enguany la Festa Major de la Canya us va agafar en ple confinament...

Correcte. I per tant vam prendre la decisió de no fer-la a causa d'això.

Quins actes teníeu previst?

Aquest any volíem fer moltes coses, perquè l'1 de maig era divendres i teníem quatre dies de celebracions. Començàvem la nit de dijous amb unes tapes populars per menjar l'embotit del porc que maten cada any. L'endemà, teníem el concert de La Selvatana amb les sardanes i el nomenament de l'Hereu i la Pubilla. Dissabte començava amb la trabucada, l'esmorzar amb la colla i el cercacanyes, que es voltar pels barris i que la gent hi participi amb una mica de música i xaranga... També hi havien jocs per a la mainada, el tradicional Holi Festival i tancàvem el dia amb un sopar popular, amb l'actuació de Miquel del Roig i un Dj. L'endemà teníem els Gegantons del Canya i, a la tarda, sardanes i un espectacle de màgia. Però el confinament ens va obligar a cancel·lar-ho tot!

Suposo que després de la feina feta la cancel·lació va ser molt frustrant...

Sí, sap molt de greu perquè hi ha moltes il·lusions darrere de tot i tothom tenia ganes de fer-ho bé. No és fàcil coordinar-ho i organitzar-ho tot, però les decisions s'han de prendre i aquest any ha tocat això. Hem de tirar endavant i ja hem dit que l'any vinent la farem més maca que mai.

A més, la Comissió funciona amb un sistema que anomenem pelacanyes, que són uns socis que cada any paguen una quota i tenen pràcticament tota la festa gratis. I ens devem a aquesta gent, que entre el 65% i el 70% són població de risc. El que s'ha decidit és ajornar el pagament de la quota fins a l'any vinent. La Canya és un poble en el qual hi ha molta relació entre gent de diferents edats i ens entenem tots molt bé. Ara ja fa més de 50 anys que va començar la Comissió, amb un grup molt heterogeni i serveix per fer poble.

Com encareu les properes festes?

Al desembre tenim la Festa de l'Esperança i tot seguit la Cavalcada. Esperem que tot vagi bé i es puguin celebrar. I si tot s'ha normalitzat i es pot fer alguna cosa també la farem. Però sempre amb seguretat, nosaltres no posarem en risc la vida de ningú.

ENTREVISTA

Anna Pujol, presidenta de la Comissió de Festes de Begudà i Sant Cosme

L'Anna Pujol forma part de la Comissió de Festes de Begudà i Sant Cosme des de fa onze anys. Ens explica com encaren els actes en aquest temps de pandèmia.

Quins són els actes que organitza la Comissió de Festes de Begudà i Sant Cosme?

Ens encarreguem de la Festa Major de Begudà, que aquest any se celebra el 25 i 26 de juliol, la Festa Major de Sant Cosme, prevista per al 4 d'octubre, i la que anomenem Festa Petita de Begudà, que coincideix amb el dia de Santa Eulàlia, el 10 de desembre.

Quanta gent en formeu part?

Som quatre: Anna Grabulosa, Mònica Arco, Josep Molas i jo, que fa 11 anys que hi participo. Vam començar un grup de joves d'aquí, però ho han anat deixat. Això sí, els dies de la festa molta gent ens ajuda, però de l'organització, que és més feixuc, ens encarreguem nosaltres.

És molta feina?

A mi m'agrada fer-ho i tampoc no comporta tanta feina. Són els dos mesos previs a la festa, que s'ha de contractar el grup. Si fem hereus i pubilles, hem d'anar a comprar les bandes i els rams de flors. Abans ens encarregàvem de la barra del bar i havies d'anar a comprar el beure, però la gent ens ajudava. I també havíem de passar a cobrar a tots els patrocinadors del programa, casa per casa, però ara ho fa l'Ajuntament, que la veritat és que ens ajuda molt. És una festa molt tradicional i hi ha molta participació de la gent del poble.

Així, la que ara tenim més a prop és la Festa Major de Begudà. Com l'encareu?

De moment, no està del tot clar. En condicions normals, comença dissabte a la tarda amb un partit de futbol i activitats per als infants. Després fem un sopar popular i l'actuació d'un grup de música amb ball. I diumenge s'acostuma a fer una missa i ballada de sardanes.

Aquest any, només tenim clar que farem un concert amb Pep i Maria José Quartet, que com es fa a l'aire lliure, posarem cadires mantenint la distància de seguretat. El que no sabem és si podrem ballar. I també hem de parlar amb el mossèn per confirmar si podrem celebrar la missa, controlant l'aforament. A veure què es va dient...

I de cara a la Festa Major de Sant Cosme?

Aquest any se celebra el 4 d'octubre. Mirarem de fer el dinar popular que vam començar a fer l'any passat, però encara és molt aviat. Se suposa que sí que farem la missa, com cada any, però per organitzar el dinar s'ha de veure com evoluciona tot. També havíem parlat de portar una cobla, com fem habitualment, però si no es poden ballar sardanes no és el mateix.

Què fareu per la Festa Petita de Begudà?

Acostumem a fer xocolata desfeta, coca i una missa tradicional. L'any passat va venir la Coral Polígala, però encara es molt aviat per parlar-ne.

ENTREVISTA

Grup de Joves Els Colats

Qui són Els Colats?

Tot i que Els Colats ja funcionava com a grup de joves des de fa temps, ens vàrem crear oficialment el setembre de 2019. El nostre objectiu és organitzar activitats per dinamitzar el municipi adreçades sobretot a la gent jove, encara que també fem activitats per a totes les edats.

Quanta gent hi formeu part?

Ara mateix som unes deu persones, d'entre 20 i 25 anys, que ens reunim periòdicament i ens encarreguem d'organitzar les activitats, però després hi ha un bon grapat de joves que ens ajuden a posar-les en marxa.

Com us ha afectat el confinament?

Per a nosaltres a estat un mal any, perquè fa res que ens havíem creat com a entitat i estàvem treballant molt per organitzar una cursa d'obstacles per al juny, que havia de ser la nostra proposta estrella. Però la pandèmia ens ho ha tallat tot i l'hem hagut de passar per a l'any vinent.

Quin tipus de cursa?

Era un cursa d'obstacles, anomenada La Cabra Boja, que constava d'un circuit d'uns 7,5 km, amb 200 m de desnivell i uns 25 obstacles repartits per tot el municipi. D'aquesta manera, els participants podien passar pels paratges més emblemàtics de Sant Joan i donar-los a conèixer. Hi havia quatre modalitats:

individual masculí, individual femení i grups, que podien estar formats per 3, 4 o 5 participants. El cert és que esperàvem que la participació fos molt bona i que hi pogués participar també gent de fora. Tothom que hi vulgui pot consultar l'Instagram de la cursa a @elscolats i a @cursalacabraboja.

Des de la vostra constitució com a entitat, quantes activitats heu organitzat?

Just quan ens vam crear, vam fer una recollida de deixalles pel municipi, a la que hi van assistir un centenar de persones, i una quina a benefici de la Marató de TV3. Ara estem pendent de si les podrem mantenir aquest any. Si no, esperem que l'any vinent tot pugui tornar a remuntar. També hem organitzat, juntament amb la Comissió de Festes de Sant Joan, el teatre a la fresca per a la Festa Major.

Com creieu que han passat el confinament els joves de Sant Joan?

Hi ha hagut de tot! Des de persones que l'han viscut com un procés molt maco, amb més temps per a un mateix, que han apreciat el silenci i la vida en família, fins a d'altres que han hagut de tornar a Sant Joan, deixant la seva vida de banda, o els que estaven acostumats a fer molta activitat fora de casa i no ho han passat massa bé.

Els Colats, el Grup de Joves de Sant Joan, es van constituir com a entitat el setembre de 2019. Malauradament, la pandèmia els ha tocat de ple. Aquest primer any de vida "oficial" han hagut de suspendre l'activitat més important que havien planificat: la cursa d'obstacles La Cabra Boja.

HISTÒRIA
PER XAVIER VALERI

Pandèmies de la història de Sant Joan les Fonts

Aquesta no és la primera vegada que Sant Joan les Fonts es troba immers dins d'una pandèmia. L'estiu del 1885, va ser una de les localitats gironines més castigades pel còlera; el 1919 va patir els efectes de la grip espanyola i, durant la Guerra Civil, va patir els efectes del tifus. Com ara, la gent s'havia de confinar per evitar contagis. A banda, el xarampió i la verola provocaven el tancament de les escoles per evitar contagis fins que van arribar les vacunes. O sigui, que de pandèmies sempre n'hi ha hagut.

Entre el 1650 i el 1655 una epidèmia molt forta va assolir Catalunya, que estava en la fase final de la Guerra dels Segadors (1640-1652). Mossèn Joan Pagès i Pons (Olot, 192-2002) en la seva *Aproximació a la història de la Vall de Bianya* va deixar escrit que la parròquia de Sant Joan les Fonts, el 1654, es trobava empestada. Un testimoni del culte provocat per les pestes antigues era la capella dedicada a Sant Sebastià. Prop de la plaça Major, a l'entrada del carrer Rafel Torràs Juvinyà hi havia la capella, ensorrada el 1934, amb un retaule gòtic dedicat a Sant Sebastià, que ara està al Museu Diocesà de Girona. Quan hi havia pandèmies la gent anava a la capella en processó i resava. Quan havia passat, els que havien sobreviscut feien aplecs i processons d'agraïment.

El còlera

Al·l'estiu del 1885, la gent temia el còlera que assolava el País Valencià. Aquesta és una malaltia infecciosa intestinal de transmissió

directa provocada per la ingestió d'aigua i aliments contaminats, que produeix una diarrea acompanyada de vòmits que provoca una greu deshidratació i una mort enmig d'ofecs i doloroses rampes.

Lavors, segons l'*Anuari del Comerç, la Indústria i l'Administració*, el municipi tenia 2.072 habitants. El secretari era Lluís Sadurní; els mestres, Joan Plana Alsina i Faustina Pasqual. El capellà era Joan Vergés. Hi havia els cafès de Joan Gispert i Esteve Oriol; un estava a la plaça i l'altre davant de l'edifici del centre cultural. Els carnisers eren Pere Coca i Miquel Coderch. Les botigues de comestibles eren de Josep Coca, Pere Coca, Vicenç Costa, Pere Domènech, Josep Espigulé, Pere Hostalnou, Joan Jutglà, Isidre Masdemont, Esteve Muntada i Isidre Pinsach. El sabater era Josep Portabella. Els fusters eren Jaume Ginjaume, Pere Soler, Josep Triadú i Miquel Triadú. Els adroguers, Jaume Fageda i Joan Sadurní. Hi havia dos estancs, els de Juli Blanco i Isidre Domènech. Els ferrers eren Sebastià Casas (reparava màquines de la indústria) i Josep Junquera (a Begudà). Consten les fàbriques de fil: Bassols i Xipell i Companyia. Les fàbriques de paper eren Antiga Baré i Companyia, Capdevila, Josep Coca, Pere Fuster, Simó Mercader, Ramon Oriol, Pere Palou i germans Torras: Joan Torras i Corominas i Miquel Torras i Corominas.

El juliol del 1885 l'alcalde va ser Esteve Plana i Feixas, que era metge i president de la Junta de Sanitat, i el 1894 va fer un

estudi sobre la qualitat de l'aigua. El 1895 donava testimoni d'un preparat per a la digestió fet per la farmàcia Sanglas de Camprodon a la revista *L'Olotí*.

Davant del perill —el còlera ja afectava fort L'Estartit, Torroella de Montgrí, Verges i Banyoles—, Plana va publicar unes mesures de prevenció, com assecar i treure les basses d'aigua; desinfectar les latrines, netejar quadres i galliners, prohibir la venda de comestibles passats o llençar aigües brutes al carrer.

A l'agost l'epidèmia va arribar de ple i cada dia morien entre quatre i cinc persones. Es veu que l'epidèmia va entrar per la Canya. El rector de les Escoles Pies d'Olot, Josep Aris, va publicar un article a la revista *La Voz de Olot* del 15 d'agost. "*La Canya és un lloc de 15 a 20 cases ben ventilades i al costat del nucli hi ha fonts d'aigua abundant*". El rector dels escolapis considerava que, amb poca despesa i en poc temps, s'hauria pogut desinfectar la Canya i demanava que es fes perquè sabia que la pandèmia hi colpejava fort i no volia que s'escampés a Olot. No va passar, l'epidèmia del còlera no va afectar Olot amb la virulència que ho va fer a Sant Joan, on van adequar una casa com a hospital de malalts de còlera, i van fer tot el que van poder, però no van evitar que l'11 d'agost morís la primera víctima, la Teresa Sarquella. En tot l'agost i la primera setmana de setembre van morir oficialment de còlera una cinquantena de persones de totes les edats. En aquest període van comptar unes noranta

Dibuix del còlera, per Josep Oliveras.

defuncions en total. En un dels pitjors dies, el 8 d'agost, van morir vuit persones en un sol dia, entre ells els germans Joan i Josep Guixaró, d'11 i 7 anys¹. Ningú podia sortir de Sant Joan ni de la Canya, on deien que l'epidèmia els havia estat duta per un pidoaire que havia begut d'una font. Durant força temps de passada l'epidèmia, a les entrades dels pobles encara desinfectaven els viatgers i si se sabia que provenien d'un lloc que havia estat infectat els confinaven perquè no tinguessin contacte amb ningú. Al final, va morir tanta gent que van haver de traslladar el cementiri, que estava al costat de l'església monacal, a la ubicació actual. Quan va haver acabat la pandèmia, l'alcalde va tornar a ser Ferran Domènech.

La grip espanyola

El 1918, Sant Joan les Fonts s'havia convertit en una potent localitat fabril. Els fabricants havien obtingut beneficis de la neutralitat de l'Estat espanyol en la I Guerra Mundial. El temple espiritual que s'alçava en el turó del costat de Castanyer era un símbol de la pujança del poble. Tot i això, la classe obrera estava insatisfeta perquè no s'havia beneficiat de la Gran Guerra i continuava com sempre. Volia les vuit hores i millors salaris. Dins aquest àmbit, el novembre del 1918 va arribar l'epidèmia de grip que assolava el món.

La nova malaltia provenia de les calamitats de la guerra i dels grans moviments de gent que va comportar. Aviat els diaris van comunicar que la grip (*grippe* escri-

vien) es transmetia de dret a l'individu a través de les mucositats nasals i de les partícules de saliva projectades tossint o parlant. Calia doncs evitar el contacte amb les persones malaltes i, quan l'aïllament no era possible, traslladar el malalt a l'hospital. Recomanaven rentar-se les mans i la boca². Li deien la grip espanyola perquè Espanya havia mantingut la neutralitat a la Gran Guerra. Es veu que l'Estat espanyol va deixar publicar les dades de víctimes de la grip mentre que els països bel·ligerants ho van amagar per no donar informació a l'enemic. Al final calculen que va causar més de 50 milions de morts a tot el món entre el 1918 i el 1919.

A la Garrotxa, la grip espanyola va arribar aviat, el 24 d'agost del 1918. El setmanari olotí *El Deber* va publicar que *"en els pobles de Castellfollit, Sant Jaume, Tortellà i Argelaguer hi ha fet aparició una malaltia contagiosa, que afortunadament no revesteix gravetat i que és potser la "grippe" però que s'ha estès de gran manera. En algunes de les fàbriques dels denominats pobles les baixes entre els operaris, se'ns diu que han arribat al 50 i 60%"*. La Comarca del 31 d'agost va afegir Besalú als pobles afectats i va precisar que a tots els pobles havia augmentat el nombre de defuncions però que en tots els casos es tractava de malalts crònics d'altres patologies. La grip espanyola va passar enmig de la conflictivitat obrera dels temps de la vaga per les 8 hores i de l'aturada patronal de l'hivern del 1919 en resposta a la vaga.

Va ser un conflicte que va causar moltes privacions a la classe obrera i que va tenir molta virulència a Sant Joan les Fonts.

El setembre del 1918, van comptar en 199 les víctimes mortals per la grip a les comarques gironines. L'octubre es van disparar fins a les 661 i després van anar baixant. A l'abril del 1919 la grip es va en dur Joan Prat i Gabarró, de 46 anys, un industrial que col·laborava a la revista del poble *L'Estalvi*, que li va dedicar un número especial. Estava casat i tenia una filla i un fill. Unes setmanes abans havia mort la seva germana Narcisa.

A Sant Joan van celebrar el carnaval del 1920 amb lluïts balls de tarda i nit a ca l'Oriol i can Perecuc, per la qual cosa se suposa que el perill de la grip havia desaparegut.

El tifus

Per la Guerra Civil va aparèixer el tifus, que porta febre i es transmetia a través dels pols de la roba, molt present als conflictes bèl·lics. Va afectar molt la infància. Els metges receptaven bons aliments i higiene i els pares feien molt més del que es podia per aconseguir-los. Va haver-hi gent que el va passar, però no va ser una pandèmia com havien estat el còlera i la grip. Un testimoni de la situació és una notícia de *L'Autonomista* del 27 de setembre de 1938: *"La Direcció General d'Assistència Social ha repartit un fulletó de lluita contra les malalties contagioses: diftèria, verola, varicel·la, escarlatina, xarampió, rosèola, catarros respiratoris, tos ferina, galteres, tifus, paràlisi infantil, tuberculosi, malalties nervioses, malalties dels ulls, la pell i el cabell"*. També van repartir un fulletó contra les malalties parasitàries: pols, puces, xinxes, mosques, sarna i tinya. La guerra va ser molt més que les víctimes del front i la rereguarda. L'historiador Josep Clara compta que van morir 5.220 persones³ per causa de les malalties i la subalimentació a les comarques gironines en el període de la Guerra Civil.

¹ Josep Murlà, "Les Pandèmies Colèriques de 1854 i el 1885 a Olot i Comarca" *Annals PE-HOC* 1989.

² *La Comarca*. Dinou d'octubre de 1918.

³ Josep Clara, "Els morts de Girona a la Guerra Civil"

Records

Seguim buscant fotografies antigues —o no tan antigues—
que sorprendin, emocionin, ens facin viatjar en el temps,
recordar, identificar i homenatjar persones,
generacions o èpoques.

**Marta Font
i Joaquim Domènech
a Santa Magdalena
(1955)**

**Marcial Callis
i Plàcid Solà**
(1951)

**Cap d'any a la
Fonda de Sant
Joan** (mitjans dels
anys 60).
Foto cedida per
Cristina Sánchez

Equip de natació
(1998)

